

ÜLDKOHTU OTSUS (seitsmes koda)

17. veebruar 2011 *

Kohtuasjas T-55/08,

Union des associations européennes de football (UEFA), asukoht Nyon (Šveits),
esindajad: *solicitor* M.A. Bell, *solicitor* K. Learoyd, D. Anderson, QC, ja *solicitor*
B. Keane,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Benyon ja E. Montaguti, keda abistasid J. Flynn,
QC, ja *barrister* M. Lester,

kostja,

keda toetavad

Belgia Kuningriik, esindaja: C. Pochet, keda abistas *avocat* J. Stuyck,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

ja

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindajad: S. Behzadi-Spencer ja V. Jackson, ning hiljem S. Behzadi-Spencer ja L. Seeboruth, keda abistasid *barrister* T. de la Mare ja *barrister* B. Kennelly,

menetlusse astujad,

mille ese on komisjoni 16. oktoobri 2007. aasta otsuse 2007/730/EÜ, milles käsitletakse Ühendkuningriigi poolt nõukogu direktiivi 89/552/EMÜ (teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta) artikli 3a lõike 1 kohaselt võetud meetmete kooskõla ühenduse õigusega (ELT L 298, lk 12), osalise tühistamise nõue,

ÜLDKOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: koja esimees N.J. Forwood (ettekandja), kohtunikud L. Truchot ja J. Schwarcz,

kohtusekretär: ametnik K. Pocheć,

arvestades kirjalikus menetluses ja 24. veebruari 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

- 1 EÜ artikli 49 esimene lõik sätestab:

„Järgnevate sätete kohaselt keelatakse ühenduse piires teenuste osutamise vabaduse piirangud liikmesriikide kodanike suhtes, kes asuvad mõnes teises ühenduse riigis kui see isik, kellele teenuseid pakutakse.”

- 2 EÜ artikli 86 lõikes 1 on ette nähtud, et „[r]iigi osalusega äriühingute ja nende ettevõtjate puhul, kellele liikmesriigid annavad eri- või ainuõigused, ei jõusta ega säilita liikmesriigid mingeid meetmeid, mis on vastuolus käesoleva lepingu eeskirjadega, eelkõige nendega, mis on sätestatud [EÜ] artiklis 12 ja [EÜ] artiklites 81–89.”
- 3 Nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiivi 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 298, lk 23; ELT eriväljaanne 06/01, lk 224) artikkel 3a, mis lisati Euroopa

Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1997. aasta direktiiviga 97/36/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/552/EMÜ (EÜT L 202, lk 60; ELT eriväljaanne 06/02, lk 321), sätestab:

„1. Iga liikmesriik võib võtta meetmeid tagamaks, et tema jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid ei edasta sündmusi, mida kõnealune liikmesriik käsitleb ühiskonnale väga tähtsatena, ainuõiguslikult ega nii, et sellega võetakse ära kõnealuse liikmesriigi elanikkonna oluliselt osalt võimalus jälgida selliseid sündmusi otseülekande või hilisema edastusena tasuta televisioonis. Kui liikmesriik võtab selliseid meetmeid, koostab ta loendi määratletud riiklikest või mitteriiklikest sündmustest, mida ta käsitleb ühiskonnale väga tähtsatena. Liikmesriik teeb seda selgel ja läbipaistval viisil ning aegsasti. Samuti määrab asjaomane liikmesriik, kas need sündmused peaksid olema kättesaadavad täieliku või osalise otseülekandena või siis täieliku või osalise hilisema edastusena, kui viimane on objektiivsetel põhjustel avalikkuse huvides vajalik või asjakohane.

2. Liikmesriigid teatavad lõike 1 kohaselt võetud või võetavatest meetmetest viivitamata komisjonile. Kolme kuu jooksul alates teatamisest kontrollib komisjon selliste meetmete vastavust ühenduse õigusele ja edastab need teistele liikmesriikidele. Komisjon palub artikli 23a kohaselt asutatud komiteel esitada arvamus. Komisjon avaldab võetud meetmed viivitamata Euroopa Ühenduste Teatajas ja vähemalt kord aastas liikmesriikide võetud meetmete koondloendi.

3. Liikmesriigid tagavad asjakohaste vahenditega oma õigusaktide raames, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad ringhäälinguorganisatsioonid ei kasuta pärast käesoleva direktiivi avaldamiskuupäeva nende ostetud ainuõigusi nii, et sellega võetakse ära teise liikmesriigi elanikkonna oluliselt osalt võimalus jälgida selle teise liikmesriigi poolt kooskõlas eelnevate lõigetega määratletud sündmusi täieliku või osalise otseülekandena või siis täieliku või osalise hilisema edastusena, kui viimane on objektiivsetel põhjustel avalikkuse huvides vajalik või asjakohane, nagu see teine liikmesriik on lõike 1 kohaselt määranud.”

4 Direktiivi 97/36 põhjendused 18–22 on sõnastatud järgmiselt:

- „(18) on oluline, et liikmesriikidel oleks võimalik võtta meetmeid, et kaitsta teabe saamise õigust ja tagada avalikkusele laialdane juurdepääs ühiskonnas väga tähtsate riiklike või mitteriiklike sündmuste teleülekannetele nagu olümpiamängud, maailma- ja Euroopa meistrivõistlused jalgpallis; selleks on liikmesriikidel õigus võtta ühenduse õigusega kooskõlas olevaid meetmeid, mille eesmärk on reguleerida nende jurisdiktsiooni all olevate ringhäälinguorganisatsioonide ainuõiguste kasutamist selliste sündmuste edastamiseks;
- (19) ühenduse raamistikus on vaja kehtestada kord, et vältida võimalikku õiguskindlusetust ja turumoonutusi ning viia televisiooniteenuste vaba ringlus vastavusse vajadusega vältida õigustatud üldiseid huve kaitsvatest siseriiklikest meetmetest kõrvalehoidmist;
- (20) eelkõige on vaja käesoleva direktiiviga ette näha sätted, mis käsitlevad ringhäälinguorganisatsioonide selliste ainuõiguste kasutamist, mille nad on võinud osta sündmustele, mida käsitletakse väga tähtsatena muu kui selle liikmesriigi ühiskonnas, kelle jurisdiktsiooni alla ringhäälinguorganisatsioonid kuuluvad; [...]
- (21) ühiskonnale väga tähtsad sündmused peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisel vastama teatavatele tingimustele, s.o olema ainulaadsed sündmused, mis huvitavad Euroopa Liidu või teatava liikmesriigi või teatava liikmesriigi tähtsa osa üldsust ja mille on ette valmistanud ürituse korraldaja, kellel on seaduslik õigus müüa selle sündmusega seotud õigusi;

- (22) käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „tasuta televisioon” saadete edastamist avaliku või erakanali kaudu, mis on avalikkusele juurdepääsetavad ilma igas liikmesriigis üldkasutatavatele ringhäälingu rahastamisviisidele lisanduva tasuta (nagu loatasu ja/või kaabellevivõrgu põhipaketi tellimistasu).”

Vaidluse taust ja vaidlustatud otsus

- 5 Hageja, Union des associations européennes de football (Euroopa Jalgpalliliit (UEFA), on Euroopa jalgpalli juhtiv organisatsioon. Tema peamine eesmärk on hoolitseda Euroopa jalgpalli arengu eest ja ta korraldab teatud rahvusvahelisi jalgpallivõistlusi, sealhulgas Euroopa jalgpallimeistrivõistluste finaaltorniiri (edaspidi „EURO”), mille raames 16 rahvusvõistkonda kohtuvad kord nelja aasta jooksul ning kokku toimub 31 mängu. Väidetavalt võimaldab nende võistlustega seotud kaubanduslike õiguste müük UEFA-l Euroopa jalgpalli arengut edendada. UEFA märgib selles kontekstis, et 64 % EURO-ga seotud kaubanduslike õiguste müügist saadavast tulust tuleb mängude teleülekannete õiguste loovutamistest.
- 6 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kultuuri, meedia ja spordi riigisekretär (edaspidi „riigisekretär”) kinnitas 25. juuni 1998. aasta otsusega Broadcasting Act 1996 (1996. aasta ringhäälinguseadus) IV osa alusel Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks tähtsate sündmuste loendi, kuhu kuulub ka EURO.
- 7 Selle loendi vastuvõtmisele eelnes riigisekretäri poolt 1997. aasta juulikuus algatatud konsulteerimine 42 erineva organiga teemal, milliste kriteeriumide alusel peab hindama erinevate sündmuste tähtsust Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks. Selle

nõuandemenetluse tulemusel võeti vastu kriteeriumide loetelu, mis sisaldub riigisekretäri 1997. aasta novembris avaldatud dokumendis, ning riigisekretär kohaldas seda dokumenti Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks tähtsate sündmuste loendi koostamisel. Selle dokumendi kohaselt võib sündmuse loendisse kanda eelkõige juhul, kui see leiab laia vastukaja üldsuse seas, mitte üksnes nende seas, kes asjaomast spordiala avaliselt jälgivad. Sama dokumendi kohaselt võib kvalifitseeruda ka rahvuslik või rahvusvaheline spordiüritus, kui see on eriti oluline või kui sellel osaleb rahvusmeeskond või kui Ühendkuningriiki esindavad seal asjaomase spordiala sportlased. Neile kriteeriumidele vastavate sündmuse loendisse kandmine on tõenäolisem, kui sündmusel on suur vaatajaskond või kui sündmust on tavapäraselt edastatud tasuta televisioonis otseülekandena. Oma hinnangu andmisel võtab riigisekretär arvesse muid vastava spordialaga seotud asjaolusid, näiteks seda, kas on otstarbekas pakkuda täiemahulisi otseülekandeid, loendisse kandmise mõju spordiala tuludele, loendisse kandmise mõju ringhäälinguturule ja seda, kas on võetud meetmeid, et tagada sündmuse kättesaadavus kõikidele vaatajatele salvestiste edastamise teel televisioonis või raadios.

- 8 Seejärel algatas riigisekretär vastavalt Broadcasting Act 1996 artiklile 97 nõuandemenetluse seoses loendisse kantavate konkreetsete sündmustega. Nõuandemenetluse käigus küsis riigisekretär paljude asjaomaste organite ja operaatorite ning teleülekandeõigusi omavate isikute nagu näiteks UEFA arvamust. Riigisekretäri loodud konsultatiivkomitee „Advisory Group on listed events” (nõuanderühm loendisse kantud sündmuste osas) andis oma arvamuse loendisse kantavate sündmuste osas, tehes seoses EURO-ga ettepaneku kanda loendisse finaali, poolfinaalid ja Ühendkuningriigi võistkonna osalusel peetavad mängud.
- 9 Vastavalt Television Broadcasting Regulations 2000-ga (2000. aasta määrused tele-ringhäälingu kohta) muudetud Broadcasting Act 1996 artiklile 98 jagunevad tele-ringhäälinguorganisatsioonid kahte kategooriasse. Esimesse kategooriasse kuuluvad

tasuta teenust pakkuvad organisatsioonid, kelle teenus on kättesaadav vähemalt 95%-le Ühendkuningriigi elanikkonnast. Teise kategooriasse kuuluvad organisatsioonid, kes ei vasta neile tingimustele.

- 10 Lisaks võib vastavalt Television Broadcasting Regulations 2000-ga muudetud Broadcasting Act 1996 artiklile 101 teleprogrammi tootja, kes osutab ühte nimetatud kategooriatest kuuluvat teenust, edastada loendisse kantud terviksündmuse või selle osa otseülekandeid ainult juhul, kui teine isik, kes osutab teise kategooriasse kuuluvat teenust, on omandanud õiguse edastada sama terviksündmuse või selle osa otseülekannet samas või praktiliselt samas levipiirkonnas. Kui see tingimus ei ole täidetud, siis peab kõnealust sündmust tervikuna või osaliselt otseülekandena edastada sooviv isik selleks omandama Office of Communications'i (kommunikatsioonibüroo) eelneva loa.
- 11 Õigusakti Code on Sports and Other Listed and Designated Events (loendisse kantud spordi- ja muude üldist huvi pakkuvate sündmuste koodeks), 2000-st aastast kehtival kujul, artikli 3 kohaselt on ühiskonna jaoks väga tähtsad sündmused jagatud kahte rühma. „A-rühma” sündmused on sündmused, mida saab ainuõiguse alusel otseülekandena taasedastada ainult teatavate tingimuste täidetuse korral. „B-rühma” sündmused on sündmused, mida saab ainuõiguse alusel otseülekandena taasedastada ainult siis, kui tagatud on sündmuste hilisem taasedastamine.
- 12 Code on Sports and Other Listed and Designated Eventsi artikli 13 kohaselt annab Office of Communications „A-rühma” kuuluvatele sündmustele, mille hulka kuulub ka EURO, loa juhul, kui selle sündmuse taasedastamisega seotud õigusi on pakutud avalikult, õiglastel ja mõistlikel tingimustel, ning kui ükski teise kategooria teenust pakkuv ringhäälinguorganisatsioon ei ole väljendanud oma huvi õiguste omandamise vastu.

- 13 Ühendkuningriik edastas 25. septembri 1998. aasta kirjaga Euroopa Ühenduste Komisjonile direktiivi 89/552 artikli 3a lõike 2 alusel riigisekretäri poolt koostatud sündmuste loendi. Pärast Ühendkuningriigi ja komisjoni vahelist kirjavahetust ja uut meetmetest teatamist 5. mail 2000 teavitas komisjoni hariduse ja kultuuri peadirektoraadi peadirektor Ühendkuningriiki 28. juuli 2000. aasta kirjaga sellest, et komisjon ei esita selle liikmesriigi meetmete vastu vastuväiteid ning seega avaldatakse need meetmed järgnevalt Euroopa Ühenduste Teatajas.
- 14 Üldkohus tühistas oma 15. detsembri 2005. aasta otsusega kohtuasjas T-33/01: Infront WM vs. komisjon (EKL 2005, lk II-5897) 28. juuli 2000. aasta kirjas sisaldunud otsuse põhjusel, et kuna selle puhul oli tegemist otsusega EÜ artikli 249 tähenduses, siis oleks komisjoni volinike kolleegium pidanud selle ise vastu võtma (eespool viidatud kohtuotsus Infront WM vs. komisjon, punkt 178).
- 15 Eespool punktis 14 viidatud kohtuotsuse Infront WM vs. komisjon järel võttis komisjon 16. oktoobril 2007 vastu otsuse 2007/730/EÜ, milles käsitletakse Ühendkuningriigi poolt nõukogu direktiivi [89/552] artikli 3a lõike 1 kohaselt võetud meetmete kooskõla ühenduse õigusega (EÜT L 295, lk 12, edaspidi „vaidlustatud otsus“).
- 16 Vaidlustatud otsuse resolutsioon on sõnastatud järgmiselt:

„Artikkel 1

Direktiivi [89/552] artikli 3a lõike 1 kohaselt võetud meetmed, millest Ühendkuningriik teatas komisjonile 5. mail 2000, nagu need on avaldatud 18. novembri 2000. aasta *Euroopa Ühenduste Teatajas* C 328, on kooskõlas ühenduse õigusega.

Artikkel 2

Käesoleva otsuse lisas sätestatud meetmed avaldatakse direktiivi [89/552] artikli 3a lõike 2 kohaselt Euroopa Liidu Teatajas.”

17 Vaidlustatud otsuse põhistamiseks on esitatud järgmised põhjendused:

- „(4) Ühendkuningriigi meetmetes esitatud suure ühiskondliku tähtsusega sündmuste loend oli koostatud selgelt ja läbipaistvalt ning [selles liikmesriigis] oli algatatud laiaulatuslik konsulteerimine.
- (5) Komisjon tegi kindlaks, et Ühendkuningriigi meetmetes esitatud loendisse kantud sündmused vastasid vähemalt kahele järgmisele kriteeriumile, mida peetakse usaldusväärsedeks sündmuste ühiskondliku tähtsuse näitajateks: i) suur vastukaaja liikmesriigi üldsuse seas, mitte üksnes olulisus asjaomase spordisündmuse või tegevuse tavapärase vaatajaskonna jaoks; ii) üldtunnustatud, selgesti tajutav kultuuriline tähtsus liikmesriigi elanikkonna jaoks, eelkõige kultuuriidentiteedi kandjana; iii) rahvusvõistkonna osalemine asjaomasel sündmusel rahvusvaheliselt olulise võistluse või turniiri raames, ning iv) sündmust on tavaliselt üle kantud tasuta televisioonis ja sellel on olnud palju vaatajaid.
- (6) Väga paljud Ühendkuningriigi meetmetes esitatud loendisse kantud sündmused, sealhulgas suve- ja taliolümpiamängud, maailma- ja Euroopa [meistri]võistluste finaalmängud, kuuluvad nende sündmuste hulka, mida tavaliselt peetakse suure ühiskondliku tähtsusega sündmusteks, nagu on osutatud direktiivi [97/36]

põhjenduses 18. Kõnesolevad sündmused leiavad Ühendkuningriigis tervikuna suurt vastukaja, sest need on väga populaarsed mitte üksnes spordisündmuste tavapärase vaatajate, vaid ka muu elanikkonna hulgas (sõltumata osalejate kodakondsusest).

[...]

- (18) Loendisse kantud sündmusi, sealhulgas neid, mida käsitletakse tervikuna, mitte üksikute sündmuste sarjana, on tavapäraselt edastatud tasuta televisioonis ja neil on olnud palju vaatajaid [...]

- (19) Ühendkuningriigi meetmed tunduvad olevat proportsionaalsed, et õigustada erandi tegemist EÜ asutamislepingus sätestatud teenuste osutamise vabadusest olulise avaliku huviga seotud põhjustel, milleks on suure ühiskondliku tähtsusega sündmuste ülekannete üldise kättesaadavuse tagamine.

- (20) Ühendkuningriigi meetmed on kooskõlas [EÜ asutamislepingu] konkurentsieeskirjadega, sest loendisse kantud sündmuste edastamiseks kvalifitseeritud ringhäälinguorganisatsioonide määratlus põhineb objektiivsetel kriteeriumidel, mis võimaldavad tegelikku ja potentsiaalset konkurentsi kõnealuste sündmuste ülekandeõiguste saamiseks. Pealegi ei ole loetletud sündmuste arv nii ebaproportsionaalselt suur, et moonutada konkurentsi järgnevatel tasuta ja tasulise televisiooni turgudel.

- (21) Ühendkuningriigi meetmete proportsionaalsust kinnitab veelgi asjaolu, et paljud loendisse kantud sündmused vajavad üksnes mõõdukat [taas]edastamist.

[...]

- (24) [Kohtuotsusest Infront WM vs. komisjon] tuleneb, et direktiivi 89/552/EMÜ artikli 3a lõike 1 kohaselt võetud meetmete tunnistamine ühenduse õigusega kooskõlas olevateks kujutab endast otsust ja seoses sellega peab need vastu võtma komisjon. Seepärast tuleb käesoleva otsusega tunnistada, et Ühendkuningriigi poolt teatatud meetmed on kooskõlas ühenduse õigusega. Käesoleva otsuse lisas sätestatud meetmed tuleb direktiivi [89/552] artikli 3a lõike 2 kohaselt avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.”

Menetlus ja poolte nõuded

¹⁸ UEFA esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 5. veebruaril 2008.

¹⁹ UEFA palus Üldkohtul kohustada komisjoni menetlust korraldavate meetmete raames esitama mitmeid dokumente, mis UEFA arvates olid vajalikud nii selleks, et UEFA saaks kaitsta oma õigusi, kui ka selleks, et Üldkohus saaks täita oma ülesandeid kohtuliku kontrolli teostamisel.

- 20 Ühendkuningriik ja Belgia Kuningriik avaldasid 11. ja 16. juunil 2008 Üldkohtu kantseleisse saabunud avaldustega soovi astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.
- 21 Üldkohtu seitsmenda koja esimehe 29. septembri 2008. aasta määrusega anti neile luba astuda menetlusse. Menetlusse astujad esitasid menetlusse astuja seisukohad ning UEFA esitas oma märkused nende seisukohtade kohta selleks antud tähtaja jooksul.
- 22 Üldkohus otsustas ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal avada suulise menetluse ning esitas menetlust korraldavate meetmete raames ühe küsimuse UEFA-le ja kaks küsimust komisjonile. Üldkohtu küsimustele vastati selleks antud tähtaja jooksul.
- 23 UEFA palub Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud otsus osas, milles sellega kiidetakse ühenduse õiguse seisukohalt heaks kogu EURO kandmine Ühendkuningriigi loendisse;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 24 Komisjon palub Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;

- mõista kohtukulud välja UEFA-lt.

25 Ühendkuningriik ja Belgia Kuningriik paluvad Üldkohtul jätta hagi rahuldamata.

Õiguslik käsitlus

Vastuvõetavus

Poolte argumendid

26 Belgia Kuningriik väidab, et hagi on vastuvõetamatu põhjusel, et vaidlustatud otsus ei puuduta UEFA-t isiklikult ja otseselt. Lisaks väidab Belgia Kuningriik, et kuna UEFA ei ole algatanud kõnealuste siseriiklike meetmete vastu kohtumenetlust Ühendkuningriigis, siis pole tema Üldkohtusse esitatud hagi puhul kinni peetud tähtaegadest, nii et vaidlustatud otsuse võimalik tühistamine ei saa mõjutada vaidlusaluse siseriikliku õigusakti kehtivust.

27 UEFA leiab, et vaidlustatud otsus puudutab teda otseselt ja isiklikult.

Üldkohtu hinnang

- 28 Ühendkuningriigi esitatud vastuvõetamatuse väited puudutavad avalikku korda, sest nende raames seatakse kahtluse alla UEFA õigus hagi esitada, hagi esitamise tähtaja järgmine ning Üldkohtu pädevus. Üldkohus peab neid vastuvõetamatuse väiteid seega kontrollima omal algatusel, olgugi et tulenevalt Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 neljandast lõigust ja Üldkohtu kodukorra artikli 116 lõikest 3 ei ole Belgia Kuningriik kui menetlusse astuja õigustatud niisuguseid väiteid esitama, sest komisjon ei ole hagi vastuvõetavust vaidlustanud (vt selle kohta analoogia alusel Euroopa Kohtu 24. märtsi 1993. aasta otsus kohtuasjas C-313/90: CIRFS jt vs. komisjon, EKL 1993, lk I-1125, punktid 21–23).
- 29 Seoses UEFA otsese puutumusega tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale eeldab tingimus, mille järgi hagi esemeks olev otsus peab EÜ artikli 230 neljanda lõigu kohaselt puudutama füüsilist või juriidilist isikut otseselt, et vaidlustatud ühenduse meede avaldab otsest mõju isiku õiguslikule olukorrale ega jäta meedet rakendama kohustatud adressaadile mingit kaalutusõigust – akti rakendamine on puhtautomaatne ja tuleneb vaid ühenduse õigusnormidest, ilma et kohaldataks muid vahenorme (vt Euroopa Kohtu 13. märtsi 2008. aasta otsus kohtuasjas C-125/06 P: komisjon vs. Infront WM, EKL 2008, lk I-1451, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Selles osas tuleneb Broadcasting Act 1996 artiklist 101 (vt eespool punkt 10), et ringhäälinguorganisatsioon, kes kuulub ühte kahest eespool punktis 9 kirjeldatud kategooriatest, ei või taasedastada Ühendkuningriigi loendisse kantud sündmusi otseülekandena ja ainuõigusi kasutades. Ainult juhul, kui ükski teine isik, kes kuulub teise kategooriasse, ei ole üles näidanud huvi asjaomase sündmuse ülekanndmise õiguste omandamise vastu ja kui täidetud on eespool punktis 12 nimetatud tingimused, võib Office of Communications lubada vastavad õigused omandanud ringhäälinguorganisatsioonil taasedastada asjaomast sündmust otseülekandena ja ainuõiguste alusel.

- 31 Sellest regulatsioonist tuleneb, et UEFA poolt direktiivi 97/36 põhjenduse 21 tähenduses korraldatava EURO ülekandmise ainuõiguste loovutamine Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni all olevatele teleringhäälinguorganisatsioonidele viisil, mis jätab sama jurisdiktsiooni alla kuuluvad teised ringhäälinguorganisatsioonid, kes on üles näidanud huvi asjaomase sündmuse tervikuna või osaliselt ülekandmise õiguste omandamise vastu selles riigis, ei too kaasa niisuguseid õiguslikke tagajärgi, mis tavaliselt selliste ainuõigustega kaasnevad.
- 32 Kuigi on tõsi, et need õiguslikud tagajärjed tulenevad Ühendkuningriigi õigusaktidest, mitte vaidlustatud otsusest, tähendab see siiski, et vaidlustatud otsusega vastavalt direktiivi 89/552 artikli 3a lõikele 3 käivitatud vastastikuse tunnustamise mehhanism toob liikmesriikidele kaasa kohustuse need tagajärjed säilitada. Täpsemalt peavad liikmesriigid hoolitsema selle eest, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad ringhäälinguorganisatsioonid järgiksid Ühendkuningriigi loendis nimetatud sündmuste Ühendkuningriigis ülekandmisel tingimusi, mida Ühendkuningriik on määratlenud oma meetmetes, mis on heaks kiidetud ja mis on Euroopa Liidu Teatajas avaldatud. Selle tulemuse saavutamise kohustus puudutab otseselt teiste liikmesriikide kui Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate niisuguste teleringhäälinguorganisatsioonide õiguslikku olukorda, kes soovivad osta algselt UEFA-le kuuluvaid ülekandeõigusi Ühendkuningriigis (vt selle kohta eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus komisjon vs. Infront WM, punktid 62 ja 63).
- 33 Seetõttu kohustab vaidlustatud otsusega käivitatud vastastikuse tunnustamise mehhanism liikmesriike välistama võimaluse, et nende jurisdiktsiooni all olevad teleringhäälinguorganisatsioonid panevad maksma oma niisugused õigused, nagu on kirjeldatud eespool punktis 31, nii on seeläbi puudutatud ka algselt UEFA-le kuuluvad õigused, juhul kui neid pakutakse avalikult ringhäälinguorganisatsioonidele, mis kuuluvad mitte Ühendkuningriigi, vaid mõne teise liikmeriigi jurisdiktsiooni alla.
- 34 Ilmneb, et vaidlustatud otsusel on otsene mõju UEFA õiguslikule olukorrale seoses algselt talle kuuluvate õigustega ning see ei jäta liikmesriikidele mingit kaalutlusruumi

taotletava tulemuse osas, on automaatselt siduv ning tuleneb üksnes ühenduse regulatsioonist, sõltumata muude konkreetsete meetmete sisust, mida liikmesriigi ametiasutused võtavad selle tulemuse saavutamiseks (vt selle kohta eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Infront WM, punktid 60 ja 61).

35 Vaidlustatud otsus puudutab UEFA-t seega otseselt.

36 Seoses küsimusega, kas vaidlustatud otsus puudutab UEFA-t isiklikult, tuleb meenutada, et isikud, kes ei ole otsuse adressaadid, saavad väita, et otsus puudutab neid isiklikult, ainult siis, kui see otsus mõjutab neid mingi neile omase tunnuse või neid iseloomustava faktilise olukorra tõttu, mis neid kõigist teistest isikutest eristab ning seega individualiseerib neid sarnaselt otsuse adressaadiga (vt eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Infront WM, punkt 70 ja seal viidatud kohtupraktika).

37 Praeguses asjas ei ole vaidlust selle üle, et sõltumata EURO taasedastusõiguste õiguslikust olemusest ja allikast on selle võistluse puhul tegemist sündmusega direktiivi 97/36 põhjenduse 21 tähenduses, kuna selle on ette valmistanud korraldaja, kellel on seaduslik õigus müüa selle sündmusega seotud õigusi, ning selle üle, et UEFA puhul on tegemist kõnealuse korraldajaga. Kuna see olukord kehtis ka vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal, siis oli UEFA sel ajal täielikult identifitseeritav.

38 Seetõttu puudutab vaidlustatud otsus UEFA-t isiklikult.

- 39 Seoses Belgia Kuningriigi argumendiga, et Üldkohus ei ole pädev hindama liikmesriigi meetmete seaduslikkust EÜ artikli 230 raames ning et UEFA ei ole vaidlustanud Ühendkuningriigi meetmeid siseriiklikus kohtus, piisab kui märkida, et UEFA vaidlustab oma hagi eelkõige vaidlustatud otsuse artikli 1 õiguspärasuse; selles artiklis leitakse, et kõnealused meetmed on kooskõlas ühenduse õigusega.
- 40 Sellest tuleneb, et kontroll, mille teostamist Üldkohtult taotletakse, puudutab komisjoni järelduse seaduslikkust, ning asjaolu, et Ühendkuningriigi meetmeid ei ole siseriiklikus kohtus vaidlustatud, ei mõjuta kuidagi seda, kas hagi, mis on esitatud EÜ artiklis 230 ette nähtud tähtaega järgides, on vastuvõetav (vt selle kohta eespool punktis 14 viidatud kohtuotsus *Infront WM vs. komisjon*, punkt 109).
- 41 Seetõttu tuleb Belgia Kuningriigi argumendid hagi vastuvõetamatuse kohta tagasi lükata.

Põhiküsimus

- 42 UEFA esitab kaheksa väidet, mille kohaselt on esiteks rikutud direktiivi 89/552 artikli 3a lõiget 1; teiseks heidetakse ette põhjenduste puudumist; kolmandaks on rikutud direktiivi 89/552 artikli 3a lõiget 2; neljandaks on rikutud asutamislepingu konkurentsieeskirju; viiendaks on rikutud asutamislepingu sätteid teenuste osutamise vabaduse kohta; kuuendaks on rikutud hageja omandiõigust; seitsmendaks on rikutud proportsionaalsuse põhimõtet ja kaheksandaks on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet.

- 43 Enne UEFA väidete analüüsimisele asumist tuleb esitada mõned üldised kaalutlused, mida tuleb hageja väidete põhjendatuse hindamisel arvesse võtta.
- 44 Esiteks tuleb välja tuua, et direktiivi 89/552 artikli 3a lõige 1 täpsustab liikmesriikide võimalust piirata ülekaalukast üldisest huvist tulenevatel põhjustel ühenduse esmases õiguses ette nähtud põhiõiguste kasutamist audiovisuaalmeedia teenuste valdkonnas.
- 45 Olgugi et liikmesriikide poolt direktiivi 89/552 artikli 3a lõike 1 raames võetud meetmed kehtivad ühtviisi nii asjaomases liikmesriigis asutatud ettevõtjatele kui ka teistes liikmesriikides asutatud ettevõtjatele, piisab selleks, et neid meetmeid tuleks pidada teenuste osutamise vabadust piiravaks, asjaolust, et need soodustavad teatavaid liikmesriigis asutatud ettevõtjaid (vt selle kohta Euroopa Kohtu 5. juuni 1997. aasta otsus kohtuasjas C-398/95: SETTG, EKL 1997, lk I-3091, punkt 16, ja 13. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-250/06: United Pan-Europe Communications Belgium jt, EKL 2007, lk I-11135, punktid 37 ja 38).
- 46 Samas võib asutamislepinguga tagatud põhivabaduse piirang olla õigustatud ülekaaluka üldise huvi tõttu, niivõrd kui see piirang on sobiv taotletava eesmärgi saavutamiseks ega lähe kaugemale selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust (vt selle kohta eespool punktis 45 viidatud kohtuotsus United Pan-Europe Communications Belgium jt, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 47 Sellega seoses tuleb meenutada, et sõnavabadus, mida kaitseb 4. novembril 1950 Roomas allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK”) artikkel 10, kuulub ühenduse õiguskorraga tagatud põhiõiguste hulka ja selle puhul on tegemist niisuguseid piiranguid õigustava ülekaaluka üldise huviga

(vt selle kohta eespool punktis 45 viidatud kohtuotsus *United Pan-Europe Communications Belgium* jt, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika). Lisaks hõlmab EIÕK artikli 10 lõike 1 kohaselt sõnavabadus ka teabe saamise vabadust.

- 48 Praegusel juhul piiravad Ühendkuningriigi võetud meetmed teenuste osutamise vabadust, nagu on meenutatud ka vaidlustatud otsuse põhjenduses 19. Teisalt on nähtuvalt direktiivi 97/36 põhjendusest 18 direktiivi 89/552 artiklis 3a nimetatud meetmete eesmärk kaitsta teabe saamise õigust ja tagada avalikkusele laialdane juurdepääs ühiskonnas väga tähtsate riiklike või mitteriiklike sündmuste teleülekannetele. Direktiivi 97/36 põhjenduse 21 kohaselt on ühiskonnale väga tähtsa sündmuse puhul tegu sündmusega, mis huvitab Euroopa Liidu või teatava liikmesriigi või teatava liikmesriigi tähtsa osa üldsust ja mille on ette valmistanud ürituse korraldaja, kellel on seaduslik õigus müüa selle sündmusega seotud õigusi.
- 49 Eelnevast järeldub, et juhul, kui direktiivi 89/552 artikli 3a lõikes 1 nimetatud meetmed puudutavad ühiskonnale väga tähtsaid sündmusi, õigustab nende võtmist ülekaalukas üldine huvi.
- 50 Järgmiseks, nagu on välja toodud eespool punktis 46, peavad kõnealused meetmed veel ka olema sobivad taotletava eesmärgi saavutamiseks ega tohi minna kaugemale selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust.
- 51 Lõpuks tuleb seoses direktiivi 97/36 põhjenduse 18 ulatusega esiteks välja tuua, et – nagu rõhutab komisjon –, ei ühtlуста direktiivi 89/552 artikkel 3a, millele see

põhjendus viitab, konkreetseid sündmusi, mida liikmesriigid võivad käsitada ühiskonnale väga tähtsatena. Erinevalt selle artikli versioonist, mis sisaldus Euroopa Parlamendi otsuses nõukogu ühise seisukoha kohta direktiivi 97/36 vastuvõtmise kohta (EÜT 1996, C 362, lk 56), mis nimetas sõnaselgelt suvi- ja taliolümpiamänge ja maailma- ning Euroopa meistrivõistlusi jalgpallis, ei viita see säte konkreetsetele sündmustele, mis võidakse liikmesriikide loenditesse kanda.

52 Sellest järeldub, et direktiivi 97/36 põhjendust 18 ei saa mõista nii, et see tähendab, et EURO kandmine mõne liikmesriigi loendisse on automaatselt kooskõlas ühenduse õigusega. Veelgi enam, seda põhjendust ei saa mõista ka nii, et EURO võib igal juhul tervikuna sellisesse loendisse kanda, sõltumata huvist, mida see võistlus asjaomases liikmesriigis äratav.

53 Arvestades eespool punktides 44–49 toodud kaalutlusi, tähendab see põhjendus seevastu seda, et kui liikmesriik kannab EURO mängud enda äranägemise järgi koostatud loendisse, siis ei pea ta komisjonile esitatavas teates ära tooma eraldi põhjendust selle kohta, mille poolest see sündmus on ühiskonna jaoks väga oluline.

54 UEFA esitatud väidete põhjendatust tuleb hinnata neist kaalutlustest lähtudes.

55 Lõpuks, kuna UEFA leiab oma teise väite raames, et komisjoni antud hinnangul Ühendkuningriigis kehtestatud menetluse selgusele ja läbipaistvusele puuduvad

põhjendused, siis käsitleb Üldkohus seda väidet enne seda, kui asub analüüsima esimest väidet, milles seatakse kahtluse alla kõnealuse hinnangu põhjendatus. Lisaks käsitleb Üldkohus viiendat väidet enne neljandat.

Teine väide, mis tuleneb põhjenduse puudumisest

– Poolte argumendid

⁵⁶ UEFA väidab, et vaidlustatud otsus on ebapiisavalt põhjendatud ning seetõttu takistab Üldkohut oma kontrolli teostamast. Kuna vaidlustatud otsus piirab teenuste osutamise vabadust, konkurentsi ja omandõigust, siis peaks see olema üksikasjalikult põhjendatud. Samas ei ole vaidlustatud otsuses piisavalt põhjendusi seoses Ühendkuningriigi poolt järgitud menetluse selguse ja läbipaistvusega või seoses teenuste osutamise vabaduse ja konkurentsiõigusega.

⁵⁷ Vaidlustatud otsuse sõnastusest ilmneb, et komisjon ei arvestanud selle otsuse vastuvõtmisel arengut, mis on toimunud alates aastast 2000, nii et aastal 2007 ei olnud tema käsutuses nõuetekohaselt põhjendatud otsuse vastuvõtmiseks vajalikke asjaolusid. Samas näitavad 2000. ja 2004. aasta EURO vaatajaarvud, et mängu, milles ei osalenud Ühendkuningriigi rahvusvõistkond, vaatas selles riigis võrreldes selle riigi rahvusvõistkonna osavõtul toimunud mängudega ainult kolmandik televaatajaist. Kuna komisjon jättis kogumata teabe muutunud asjaolude kohta pärast seda, kui tehti eespool punktis 14 viidatud, Ühendkuningriigi loendit puutuva otsuse tegemise tinginud kohtuotsus *Infront WM vs. komisjon*, siis rikkus komisjon ka hea halduse põhimõtet.

Lisaks ei muutnud viimati nimetatud kohtuotsus seaduspäraseks 28. juuli 2000. aasta kirjas (vt eespool punktid 13 ja 14) sisaldunud hinnangut Ühendkuningriigi loendi kooskõla kohta ühenduse õigusega.

- 58 Õigupoolest muutis komisjon 28. juuli 2000. aasta kirja otsuseks, ilma et ta oleks teostanud põhjalikumat analüüsi kui see lühianalüüs, mille ta esitas Üldkohtule kohtuasjas, milles tehti eespool punktis 14 viidatud kohtuotsus Infront WM vs. komisjon. See põhjaliku uurimise läbiviimise kohustuse rikkumine tõi paratamatult kaasa põhjendamiskohustuse rikkumise ning ilmsed hindamisvead seoses teenuste osutamise vabaduse ja konkurentsioigusega.
- 59 UEFA väidab sellega seoses, et teenuste osutamise vabaduse piiramist põhjendatakse üksnes osutamisega juurdepääsule ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste teleülekannetele, mille puhul on tegemist ainult viitega direktiivi 89/552 artiklile 3a, ning sealjuures ei esitata faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mis õigustaks sellise erandi tegemist asutamislepingu olulisest sättest. Mis puudutab konkurentsioigust, siis ei tee vaidlustatud otsus isegi katset määratleda asjaomaseid turge.
- 60 Viimaseks märgib UEFA, et komisjon oleks pidanud konkreetselt põhjendama oma valikut kasutada teistsugust lähenemisviisi kui teiste liikmesriikide puhul, kes on oma loenditesse kandnud ainult teatavad EURO mängud.
- 61 Komisjon, keda toetavad menetlusse astujad, vaidlustab selle väite põhjendatuse.

– Üldkohtu hinnang

- ⁶² Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab EÜ artikliga 253 nõutav põhjendus vastama asjaomase akti olemusele ning sellest peab selgelt ja ühemõtteliselt ilmnema akti andnud institutsiooni arutluskäik, nii et huvitatud isikutel oleks võimalik teada saada võetud meetme põhjused ja pädeval kohtul teostada kontrolli. Põhjendamise nõuet tuleb hinnata juhtumi asjaolusid arvestades, eelkõige akti sisu, esitatud põhjenduste olemust ja selgituste saamise huvi, mis võib olla akti adressaatidel või teistel isikutel, keda akt otseselt ja isiklikult puudutab. Ei ole nõutud, et põhjendus täpsustaks kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, kuna otsuse põhjenduse vastavust EÜ artikli 253 nõuetele tuleb hinnata mitte ainult selle sõnastust, vaid ka konteksti ja asjaomase valdkonna õiguslikku regulatsiooni silmas pidades (Euroopa Kohtu 30. märtsi 2000. aasta otsus kohtuasjas C-265/97 P: VBA *vs.* Florimex jt, EKL 2000, lk I-2061, punkt 93).
- ⁶³ Lisaks tuleb meenutada, et põhjendamiskohustus kujutab endast olulist vorminõuet, mida tuleb eristada põhjenduste põhjendatusest, mis puudutab vaidlusaluse akti sisulist seaduslikkust (vt Üldkohtu 12. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-112/05: Akzo Nobel jt *vs.* komisjon, EKL 2007, lk II-5049, punkt 94).
- ⁶⁴ Seoses küsimusega, kas Ühendkuningriigi kehtestatud menetlus vastab selguse ja läbipaistvuse nõuetele, on komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 4 märkinud, et Ühendkuningriigi meetmetes esitatud suure ühiskondliku tähtsusega sündmuste loend koostati selgelt ja läbipaistvalt ning selles liikmesriigis oli algatatud laiaulatuslik konsulteerimine (vt eespool punkt 17).

- ⁶⁵ Selles osas tuleb märkida, et esiteks osales kõnealuses menetluses UEFA ise kui EURO korraldaja, esitades riigisekretärile 23. detsembril 1997 saadetud kirjas oma märkused nende võistluste võimaliku lisamise kohta Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse.
- ⁶⁶ Teiseks on vaidlustatud otsuse lisas ühiskonna jaoks väga tähtsaid sündmusi käsitleva Broadcasting Act 1996 sätted. Selle õigusakti artikkel 97 näeb ette, et riigisekretär koostab kõnealuse loendi pärast seda, kui ta on konsulteerinud eelkõige isikuga, kellelt omandatakse niisuguse üldist huvi pakuva sündmuse televisioonis edastamise õigus, mille riigisekretär kavatseb loendisse lisada või sealt välja jätta.
- ⁶⁷ Kolmandaks ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 5, loetuna koos sama otsuse põhjendustega 6 ja 18, et komisjon kiitis heaks EURO kandmise Ühendkuningriigi loendisse põhjustel, et see sündmus leiab selles liikmesriigis suurt vastukaja, ja seda mitte üksnes spordisündmuste teleülekannete tavapäraste jälgijate hulgas, ning et seda on tavapäraselt edastatud tasuta televisioonis ja sellel on olnud palju vaatajaid. Nimetatud kriteeriumid kuuluvad ka nende kriteeriumide hulka, mis riigisekretär kehtestas enne Ühendkuningriigi loendisse kantavaid konkreetseid sündmusi puudutava nõuandemenetluse algust (vt eespool punktid 7 ja 8).
- ⁶⁸ Sellest tuleneb, et vaidlustatud otsus sisaldab teavet, mis võimaldab UEFA-l teada saada põhjused, miks komisjon leidis, et riigisekretäri poolt järgitud menetlus oli selge ja läbipaistev osas, mis puudutab loendisse kantavate sündmuste valikukriteeriume, selle valikuga seonduvat konsulteerimist ja selle jaoks pädeva ametiasutuse määramist, ning Üldkohtul teostada kohtulikku kontrolli selle järelduse põhjendatuse üle.

- 69 Osas, milles UEFA väidab ühtlasi üldiselt, et teenuste osutamise vabaduse ja konkurentsi valdkonda puudutavad põhjendused on ebapiisavad, tuleb meenutada, et komisjon esitas vaidlustatud otsuse põhjendustes 19 ja 20 põhjused, mille alusel ta leiab, et Ühendkuningriigi meetmed ei ole vastuolus neid valdkondi puudutavate sätetega (vt eespool punkt 17).
- 70 Komisjon on selles osas öelnud, et Ühendkuningriigi meetmed tunduvad olevat proportsionaalsed ning et need õigustavad erandi tegemist teenuste osutamise vabadusest olulise üldise huviga seotud põhjustel, milleks on suure ühiskondliku tähtsusega sündmuste ülekannete üldise kättesaadavuse tagamine. Vaidlustatud otsuse põhjendusest 19 ilmneb, et komisjon on esitanud põhjused, mille tõttu ta leiab, et asutamislepingu sätted teenuste osutamise vabaduse kohta ei takista EURO kandmist Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse, ning ta on teinud seda viisil, mis võimaldab UEFA-l neid põhjusi mõista ja vaidlustada nende põhjendatust ja Üldkohtul teostada oma kontrolli. Võttes arvesse, et vaidlustatud otsuse põhjendustes 5, 6 ja 18 on esitatud põhjused, mille tõttu komisjon leidis, et EURO puhul on tegemist ühiskonna jaoks väga tähtsa sündmusega, on UEFA-l, EURO ülekandeõiguste algsel omanikul, võimalus hinnata, kas esineb asjaolusid, mis seavad selle hinnangu kahtluse alla või tõendavad, et selle võistluse kõigi mängude kandmine Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse on ebaproportsionaalne või muul moel vastuolus ühenduse õigusega.
- 71 Konkurentsioiguse osas on komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 20 öelnud, et ringhäälinguorganisatsioonide kvalifitseerimiseks kehtestatud kriteeriumid on objektiivsed ning et Ühendkuningriigi meetmed võimaldavad tegelikku ja potentsiaalset konkurentsi kõnealuste sündmuste ülekandeõiguste saamiseks. Pealegi on komisjon leidnud, et loetletud sündmuste arv ei ole nii ebaproportsionaalselt suur, et moonutada konkurentsi järgnevatel tasuta ja tasulise televisiooni turgudel.

- 72 Tuleb nentida, et komisjon on selles põhjenduses esitanud põhjused, mille tõttu ta leidis, et Ühendkuningriigi meetmed ei eira EÜ artiklit 86. Lisaks ilmneb samast põhjendusest, et komisjon on esitanud oma seisukoha, viidates asjaomaste sündmuste ülekandeõiguste omandamise turule ja järgnevatele tasuta ja tasulise televisiooni turgudele. Tuleb ka täpsustada, et vaidlusaluse otsuse eesmärk ei ole hinnata ettevõtjate käitumise seaduslikkust EÜ artiklite 81 ja 82 kohaselt ja võtta vajadusel meetmeid nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205), vaid hinnata liikmesriigi meetmete kooskõla EÜ artikliga 86. Selles kontekstis on komisjonil tulenevalt EÜ artiklist 253 lasuv põhjendamiskohustus täidetud juhul, kui komisjon esitab selgestimõistetavalt põhjused, mille tõttu ta leiab, et liikmesriigi õigusakt ei piira konkurentsi viisil, mis oleks vastuolus eri- või ainuõigusi omavaid ettevõtjaid käsitlevate asutamislepingu sätetega.
- 73 Kuna need põhjused ilmnevad vaidlustatud otsuse põhjendusest 20, siis on UEFA-l võimalik mõista komisjoni arutluskäiku ja vaidlustada selle põhjendatus Üldkohtus, ning viimane saab selle üle kontrolli teostada.
- 74 Seoses UEFA argumentidega, mille kohaselt komisjon ei põhjendanud vaidlustatud otsust õiguslikult piisavalt, kuna ta ei võtnud arvesse aastast 2000 hilisemaid asjaolusid, kontrollides seda, kas riigisekretäri hinnangud, mis viisid EURO kandmisele Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse, on paikapidavad, tuleb märkida, et need ei puuduta vaidlustatud otsuse põhjendust, vaid selle põhjenduste põhjendatust. Kuna komisjon esitas vaidlustatud otsuse põhjendustes 5, 6 ja 18 põhjused, miks ta leidis, et EURO kandmine kõnealusesse loendisse on põhjendatud, mõjutaks nimetatud institutsiooni hinnangut kõigutada võivata asjaolude arvestamata jätmine vaidlustatud otsuse sisulist õiguspära. Seetõttu analüüsitakse neid argumente kolmanda väite raames.

- 75 Seoses argumendiga, mille kohaselt komisjon oleks pidanud eraldi põhjendama oma otsust kasutada teistsugust lähenemisviisi kui teiste liikmesriikide puhul, kes on oma loenditesse kandnud ainult teatavad EURO mängud, tuleb nentida, et komisjonil ei ole antud juhul sellist kohustust.
- 76 Direktiivi 89/552 artikkel 3a ei ühtlusta konkreetseid sündmusi, mida liikmesriigid võivad käsitada ühiskonnale väga tähtsana (vt eespool punktid 51 ja 52); kõnealuse sättega võivad olla kooskõlas paljud lähenemisviisid EURO kandmisele liikmesriigi loendisse.
- 77 Kui ühenduse õigusega on kooskõlas EURO kandmine tervikuna liikmesriigi loendisse, siis ei takista neil asjaoludel miski seda, et ühenduse õigusega oleks samuti kooskõlas ainult mõnede selle võistluse mängude loendisse kandmine. Niisiis, asjaolust, et komisjon on oma otsustes tunnistanud ühisturuga kokkusobivaks ka teistsuguseid lähenemisviise, ei ilmne vastupidi hageja väidetele iseenesest mingeid vastuolusid ja see ei nõua mingit eraldi põhjendust.
- 78 Seetõttu tuleb teine väide tagasi lükata.

Esimene väide, mille kohaselt on rikutud direktiivi 89/552 artikli 3a lõiget 1

– Poolte argumendid

- 79 UEFA meenutab, et direktiivi 89/552 artikli 3a lõige 1 paneb liikmesriikidele kohustuse, et loend ühiskonnale väga tähtsatest sündmustest tuleb koostada läbipaistvas menetluses ja aegsasti. Vaidlustatud otsus piirneb selles osas oma põhjenduses 4 üksnes

kinnitusega, et see tingimus on täidetud ja et Ühendkuningriigis oli algatatud laiaulatuslik konsulteerimine.

⁸⁰ Samas ei olnud see konsulteerimine täielik, kuna riigisekretär ei võtnud nõuetekohaselt arvesse selle raames UEFA poolt esitatud seisukohti. Lisaks eiras riigisekretär arvamust, mille esitas Advisory Group on listed events (vt eespool punkt 8), kes soovitas kanda Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtuta toimuvad mängud loendi „B rühma”, ning samuti arvamust, mille esitas Office of Fair Trading (OFT, Ühendkuningriigi konkurentsiamet), kes tegi ettepaneku, et mängud kantaks ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse ainult juhul, kui seda nõuab „üldsuse vastupandamatu huvi”. Riigisekretär ei esitanud sellegipoolest põhjuseid, miks ta ei järginud seda arvamust, ega selgitanud, miks peaks EURO iga mängu pidama Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsaks sündmuseks.

⁸¹ Lisaks ei toimunud mingit konsulteerimist seoses Broadcasting Act 1996 artikliga 98 kehtestatud kriteeriumidega ringhäälinguorganisatsioonide kategooriatesse jagamise kohta (vt eespool punkt 9), samas kui need kriteeriumid suurendavad Ühendkuningriigi õigusnormidega kehtestatud konkurentsipiiranguid ning muudavad niisuguste ringhäälinguorganisatsioonide jaoks, kes ei ole asutatud selles liikmesriigis, praktiliselt võimatuks loendisse kantud sündmuste teleülekannete ainuõiguste omandamise. Ringhäälinguorganisatsioonide kategooriatesse jagamine mõjutab muu hulgas sündmuse loendisse kandmisest tulenevate tagajärgede ulatust.

⁸² UEFA märgib, et Ühendkuningriik ei ole 1998. aastast alates muutnud ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendit, samas kui asjaomane turg on sellest ajast saadik põhjalikult muutunud. 1997. ja 1998. aastal läbi viidud konsulteerimist ei saa seega pidada kohaseks 2007. aasta oktoobris komisjoni otsuse vastuvõtmise seisukohalt.

83 Broadcasting Act 1996 ei vasta direktiivi 89/552 artikli 3a nõuetele, kuna see ei pane riigisekretärile kohustust kontrollida, kas hilisemast edastamisest piisab selleks, et tagada väga tähtsate sündmuste teleülekannete üldine kättesaadavus. Lisaks ei ole menetlus, mille kohaselt valitakse loendi rühm, kuhu iga sündmus kuulub, selge ega läbipaistev. Vaidlustatud otsuse põhjenduses 21 esitatud väitest, mille kohaselt Ühendkuningriigi meetmete proportsionaalsust kinnitab veelgi asjaolu, et paljud loendisse kantud sündmused vajavad üksnes mõõdukat taasedastamist, ei ilmne selles kontekstis see, mille pärast peetakse kõikide EURO mängude kandmist loendi „A-rühma” mõistlikuks ja proportsionaalseks.

84 UEFA märgib, et Ühendkuningriigi meetmed seavad piiranguid alates 1. oktoobrist 1996 omandatud ainuõigustele, samas kui EURO kanti selle liikmesriigi loendisse alles 25. juunil 1998. Samas ei uurinud komisjon tagasiulatuvate piirangute seadmist EURO-ga seotud õigustele, olgugi et see tegevus ei tundu olevat kooskõlas ei Ühendkuningriigi õigusnormide ega direktiivi 89/552 artikli 3a lõikega 3.

85 Viimaseks rõhutab UEFA, et tema etteheited seavad kahtluse alla vaidlustatud otsuse seaduslikkuse, kuna komisjon ei ole teinud järeltust, et liikmesriigi tasandil läbi viidud menetlus ei olnud selge ega läbipaistev, ilma et asjaolu, et Ühendkuningriigi meetmeid ei ole vaidlustatud liikmesriigi tasandil, võtaks talt võimaluse see väide tõstatada.

86 Komisjon, keda toetavad menetlusse astujad, vaidlustab selle väite põhjendatuse.

– Üldkohtu hinnang

- ⁸⁷ Sissejuhatuseks tuleb märkida, et direktiivi 89/552 artikli 3a lõige 1 ei sätesta konkreetseid asjaolusid, mis peavad iseloomustama liikmesriigi tasandil kehtestatud menetlusi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendi koostamiseks. See säte jätab liikmesriikidele kaalutlusruumi kõnealuse menetluse korraldamisel osas, mis puudutab menetluse etappe, võimalikku konsulteerimist asjassepuutuvate isikutega ja halduspädevuse jaotamist, täpsustades samas, et see menetlus peab tervikuna olema selge ja läbipaistev.
- ⁸⁸ Kui asutamislepinguga tagatud põhivabadusi piiratakse siseriiklike meetmetega, mida õigustab ülekaalukas üldine huvi, siis peavad need piirangud olema sobivad taotletava eesmärgi saavutamiseks ega tohi minna kaugemale selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust (vt eespool punkt 46).
- ⁸⁹ Niisiis, isegi kui direktiivi 89/552 artikli 3a lõikes 1 nimetatud siseriiklike meetmete eesmärk on säilitada sõnavabadus (vt eespool punktid 47–49), peavad niisuguse poliitika rakendamisel võetavad meetmed olema igal juhul proportsionaalsed nimetatud eesmärgiga ning ei või diskrimineerida ega seada halvemasse olukorda teiste liikmesriikide kodanikke (vt selle kohta 28. novembri 1989. aasta otsus kohtuasjas C-379/87: Groener, EKL 1989, lk 3967, punkt 19, ja 12. juuni 2003. aasta otsus kohtuasjas C-112/00: Schmidberger, EKL 2003, lk I-5659, punkt 82).
- ⁹⁰ See on kontekst, milles liikmesriikide poolt kehtestatavad menetlused ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendi koostamiseks peavad olema selged ja läbipaistvad selles mõttes, et need peavad põhinema asjaomastele isikutele eelnevalt teada olevatel kriteeriumidel, et vältida liikmesriikide meelevaldsust oma kaalutlusõiguse teostamisel, kui nad otsustavad selle üle, milliseid konkreetseid sündmusi oma

loendisse kanda (vt selle kohta eespool punktis 45 viidatud kohtuotsus United Pan-Europe Communications Belgium jt, punkt 46). Kuigi on tõsi, et selleks, et sündmuse saaks loendisse kanda, nõuab direktiivi 89/552 artikkel 3a, et tegu oleks ühiskonna jaoks väga tähtsa sündmusega, ei muuda see tõsiasja, et nende konkreetsete kriteeriumide eelnev kehtestamine, mille suhtes sündmuse tähtsust hinnatakse, on oluline element selleks, et liikmesriigi otsuseid võetaks vastu läbipaistvalt ja liikmesriigi ametiasutustele selleks antud kaalutlusruumi raames (vt tagapool punkt 119).

- ⁹¹ Menetluse selguse ja läbipaistvuse nõue tähendab ühtlasi, et sellega seotud sätted peavad määratlema sündmuste loendi koostamiseks pädeva organi ning tingimused, millel huvitatud isikud saavad oma märkusi esitada.
- ⁹² Lihtsalt niisuguste asjaolude olemasolu, mis võivad liikmesriigi pädeva ametiasutuse poolt konkreetse sündmuse tähtsusele ühiskonna jaoks antud hinnangu ümber lükata, ei puuduta seevastu järgitud menetluse selgust ega läbipaistvust, vaid selle hinnangu põhjendatust. Sama kehtib ka juhul, kui need asjaolud seisnevad nõuandvate organite, pädeva ametiasutuse talituste või menetluses osalenud huvitatud isikute esitatud arvamustes või märkustes.
- ⁹³ Seetõttu ei saa UEFA argumendid, mis tulenevad Advisory Group on listed eventsi, Office of Fair Tradingu arvamuste ja tema enda märkuste arvestamata jätmisest, seada kahtluse alla komisjoni hinnangut riigisekretäri poolt Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks tähtsate sündmuste loendi koostamisel järgitud menetluse selgusele või läbipaistvusele (vt eespool punktid 6–8).

- ⁹⁴ Pealegi ei ole direktiivi 89/552 artikliga 3a kehtestatud selguse ja läbipaistvuse nõude eesmärk ega tulemus sundida liikmesriigi pädevat ametiasutust esitama põhjusi, mille tõttu ta ei järginud talle nõuandemenetluse käigus esitatud arvamusi või märkusi. UEFA argumendid, mis tulenevad asjaolust, et riigisekretär ega komisjon pole esitanud põhjusi, miks Advisory Group on listed eventsi arvamust ei järgitud, ei näita seega, et vaidlustatud otsus on ekslik osas, milles see tunnistab Ühendkuningriigi kehtestatud menetluse selgeks ja läbipaistvaks.
- ⁹⁵ See hinnang kehtib veelgi enam EURO suhtes, mida on mainitud direktiivi 97/36 põhjenduses 18 ning mida on mõistlikum käsitada üheainsa sündmusena, mitte erinevate, tipp- ja tavamängudeks ning asjaomase rahvusvõistkonna osavõtul toimuvateks mängudeks jagunevate erinevate sündmuste kogumina (vt tagapool punkt 103).
- ⁹⁶ Kui huvitatud isik leiab, et nõuandemenetluses esitatud arvamused või märkused sisaldavad asjaolusid, mis lükkavad ümber pädeva ametiasutuse hinnangu vaidlusaluse sündmuse tähtsuse kohta ühiskonna jaoks, siis on tal neil asjaoludel võimalus esiteks vaidlustada see hinnang liikmesriigi kohtus, ja teiseks vaidlustada Üldkohtus komisjoni poolt selle hinnangu heakskiitmiseks vastu võetud otsuse võimalik põhjendatus, mida UEFA muuseas kolmanda väite raames teebki.
- ⁹⁷ Lisaks, isegi kui oletada, et on tõendatud, et ringhäälinguorganisatsioonide kategooriatesse jagamise kriteeriumide osas konsulteerimist ei toimunud, ei sea see kahtluse alla komisjoni hinnangut riigisekretäri poolt Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks tähtsate sündmuste loendi koostamisel järgitud menetluse selgusele või läbipaistvusele. Selguse ja läbipaistvuse nõue puudutab vastavalt direktiivi 89/552 artikli 3a lõikele 1 kõnealuse loendi koostamise menetlust, mitte menetlust, mille kohaselt on kehtestatud teabe saamise õiguse tagamisele suunatud kogu õiguslik raamistik. Siinkohal

võib lisada, et komisjon hindab nimetatud raamistiku kooskõla ühenduse õigusega vastavalt viidatud sätte teisele lõigule.

98 Küsimus, kas komisjon sai vaidlustatud otsust 2007. aastal vastu võttes õiguspäraselt tugineda asjaoludele, mis tulenevad enne 1998. aastat toimunud konsulteerimisest, ei puuduta samuti liikmesriigi menetluse selgust või läbipaistvust, vaid komisjoni poolt EURO Ühendkuningriigi loendisse kandmisele antud hinnangu põhjendatust, mida analüüsitakse kolmanda väite raames.

99 Samuti ei saa nõustuda UEFA argumendiga, et Broadcasting Act 1996 ei kohusta riigisekretäri kõigepealt uurima, kas üldise huvi võib asjakohaselt tagada Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste hilisema taasedastamisega tasuta telekanalites. Selles osas tuleb sedastada, et niisugune arutluskäik rajaneb ekslikul arusaamal direktiivi 89/552 artikli 3a lõikest 1. See kõnealuse sätte osa ei pane liikmesriikidele kohustust kontrollida, kas eesmärgi võimaldada olulisele osale vaatajaskonnast vaadata ühiskonna jaoks väga tähtsa sündmuse teleülekannet saab asjakohaselt tagada juhul, kui sündmus kantakse otse üle tasulises telekanalis ja hilisema edastusena tasuta telekanalis. See lause annab liikmesriikidele võimaluse määrata, et ühiskonna jaoks väga tähtis sündmus tuleb televisioonis üle kanda, kuid Ühendkuningriik ei ole seda võimalust kasutanud. Kõnealused siseriiklikud õigusnormid ei kehtesta ringhäälinguorganisatsioonidele taasedastamiskohustusi, nagu muu hulgas on märgitud Code on Sports and Other Listed and Designated Eventsi artiklis 9.

100 Sarnaselt ei nõua direktiivi 89/552 artikli 3a lõige 1, et liikmesriigid näeks ette eraldi-seisva menetluse iga kategooria jaoks, millesse nad on oma ühiskonna jaoks tähtsad sündmused pidanud vajalikuks jagada. See säte nõuab, et loendisse kantud sündmuste

puhul oleks tõepoolest tegemist ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmustega, kuid see ei sekku liikmesriigi hinnangusse selle kohta, kas on kohane jagada need sündmused mitmesse kategooriasse. Seega ei väära asjaolu, et kõnealuse loendi koostamiseks ter-vikuna on kehtestatud ainult üks menetlus, komisjoni hinnangut Ühendkuningriigi poolt selleks otstarbeks kehtestatud menetluse selgusele ja läbipaistvusele. UEFA et-teheitega ei saa seega nõustuda.

- ¹⁰¹ Komisjon ei olnud järelikult kohustatud esitama vaidlustatud otsuses konkreetseid põhjusi, mille tõttu kõigi EURO mängude lisamine Ühendkuningriigi loendi A-rüh-ma oli asjakohane, ja seega tuleb UEFA vastav argument samuti tagasi lükata.
- ¹⁰² Seoses argumentiga, mis tuleneb sellest, et riigisekretär ei esitanud põhjusi, miks EURO iga mängu tuleb pidada ühiskonna jaoks väga tähtsaks, tuleb esiteks meenu-tada, et direktiivi 97/36 põhjendus 18 mainib EURO-t näitena ühiskonna jaoks väga tähtsast sündmusest. Teiseks, UEFA märgib oma kolmanda väite raames, et ainult tippmängud, nagu avamäng ja finaali, ning Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osa-võtul toimuvad mängud on selle liikmesriigi ühiskonna jaoks tõeliselt tähtsad.
- ¹⁰³ Samas, kolmandaks, kuigi on tõsi, et direktiivi 97/36 põhjendus 18 ei võta seisukohta küsimuses, kas liikmesriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse peaks kuuluma kõik EURO mängud või ainult osa neist (vt eespool punkt 52), ei võimalda ükski paikapidav kaalutus järeldada, et põhimõtteliselt kvalifitseeruvad Ühendku-ningriigi ühiskonna seisukohalt üksnes tippmängud ja selle liikmesriigi rahvusvõist-konna osavõtul toimuvad mängud ning seetõttu võib üksnes need mängu loendisse kanda. EURO puhul on tegemist võistlusega, mida on mõistlikum käsitleda pigem üheainsa sündmusena ning mitte erinevate, tipp- ja tavamängudeks ning asjaomase

liikmesriigi rahvusvõistkonna osavõtul toimuvateks mängudeks jagunevate sündmuste kogumina. Selles osas on teada, et EURO raames määravad tavamängud võistkondade saatuse, nii et nende osavõtt tippmängudest või asjaomase rahvusvõistkonna osavõtul toimuvatest mängudest võib sõltuda tavamängude tulemustest. Nii määravad tavamängud ära vastava rahvusvõistkonna vastased võistluse järgmistes etappides. Lisaks võivad tavamängude tulemused kindlaks määrata ka selle, kas rahvusvõistkond osaleb või ei osale võistluse järgmises etapis.

¹⁰⁴ Arvestades seda spetsiifilist konteksti, mis võimaldab pidada EURO-t üheksainsaks sündmuseks, ei pidanud riigisekretär enam üksikasjalikumalt põhjendama oma seisukohta selle võistluse iga mängu, s.o tavamängude osas, eriti kuna asjaomased statistilised andmed ei näita, et nendel mängudel oleks süstemaatiliselt väike televaatajaskond (vt tagapool punktid 126–135).

¹⁰⁵ Pealegi ei puuduta Ühendkuningriigi õigusnormide väidetavalt tagasiulatuvast mõjust tuletatud argument selle liikmesriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendi koostamisel järgitud menetluse selgust ja läbipaistvust. Osas, milles UEFA soovib selle argumendiga väita, et rikutud on direktiivi 89/552 artikli 3a lõiget 3, piisab kui sedastada, et see säte määratleb vastastikuse tunnustamise mehhanismi raames muude liikmesriikide kui ühiskonna jaoks tähtsate sündmuste loendi vastu võtnud liikmesriigi kohustused. Seetõttu puudutab viide pärast direktiivi 97/36 avaldamist omandatud õigustele regulatsiooni, mille peavad vastu võtma teised liikmesriigid, et täita vastastikuse tunnustamise kohustusi, mitte loendi vastu võtnud liikmesriigi, antud juhul Ühendkuningriigi, tegevust.

¹⁰⁶ UEFA argumendid ei tõenda seega, et komisjon tegi vea, leides et eespool punktides 7 ja 8 kirjeldatud menetlus oli selge ja läbipaistev.

107 Esimene väide tuleb järelikult tagasi lükata.

Kolmas väide, mille kohaselt on rikutud direktiivi 89/552 artikli 3a lõiget 2

– Poolte argumendid

108 UEFA leiab, et ükski komisjoni poolt vaidlustatud otsuse põhjenduses 5 väljendatud kriteeriumidest (vt eespool punkt 17) ei ole täidetud EURO kõigi mängude puhul.

109 Esimese kriteeriumiga seoses väidab UEFA, et komisjoni poolt vaidlustatud otsuse põhjenduses 6 esitatud seisukoha puhul, mille kohaselt EURO leiab Ühendkuningriigis tervikuna suurt vastukaja, sest see on väga populaarne mitte üksnes spordisündmuste tavapäraste vaatajate, vaid ka muu elanikkonna hulgas, on tegemist ilmse hindamisveaga. See viga puudutab EURO tervikuna kvalifitseerimist Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsaks sündmuseks, kuna vastupidi komisjoni arvamusele ei ole EURO puhul täidetud vaidlustatud otsuse põhjenduses 5 väljendatud esimene kriteerium.

110 Kahest Ühendkuningriigiga seotud uuringust, mille läbiviimise UEFA vastava asutuse käest tellis, ilmneb, et inimestest, keda jalgpall „tavaliselt ei huvita” või jalgpall „üldse ei huvita”, tunneb vaid väike protsent huvi nende EURO mängude vastu, milles ei osale Ühendkuningriigi rahvusvõistkond. Nii ilmutab nende mängude vastu teatavat

huvi 20 % neist, keda jalgpall „tavaliselt ei huvita”, samas kui 1 % niisugustest vaatajatest on väga huvitatud ja 45 % on huvitatud neist EURO mängudest, millest võtab osa Ühendkuningriigi rahvusvõistkond. Jalgpallimängude teleülekandeid vahel jälgivate vaatajate hulgast huvitavad ainult 33 % need EURO mängud, milles ei osale Ühendkuningriigi rahvusvõistkond, kuid vastupidisel juhul ilmutab mängude vastu huvi 56 % neist vaatajatest, samas kui nende hulgast, kes televisiooni vahendusel kunagi jalgpalli ei vaata, tunneb ilma Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtuta toimuvate mängude vastu huvi ainult 4 %.

- 111 Neid tulemusi kinnitavad Ühendkuningriigi vaatajaarvud, mille kohaselt 2004. aasta EURO neid mängu, milles ei osalenud Ühendkuningriigi rahvusvõistkond, jälgis üksnes keskmiselt 32 % nende mängude toimumise ajal televiisorit vaadanud inimestest, samas kui selle liikmesriigi rahvusvõistkonna osavõtul toimunud mängu jälgis keskmiselt 67 % televaatajaist. 2000. ja 2008. aasta EURO-t puudutavad andmed annavad analoogse pildi, samas kui 1996. aasta EURO puhul jälgisid ilma Ühendkuningriigi rahvusvõistkonnata toimunud alagrupimänge umbes pooled neist vaatajaist, kes jälgisid selle liikmesriigi rahvusvõistkonna osalusel toimunud mängu. UEFA väitel tõendavad need asjaolud, et ilma Ühendkuningriigi rahvusvõistkonnata toimuvad EURO mängud ei leia selle liikmesriigis suurt vastukaja, nii et on ekslik järeldada, et televaatajaid, kes jalgpall tavaliselt ei jälgi, huvitavad need mängud ning et need mängud on Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsad.

- 112 UEFA märgib veel, et 2004. ja 2008. aasta EURO mängu kanti Office of Communicationsi loal üle Ühendkuningriigi regulatsiooni kohaselt teise kategooriasse kuuluvate telekanalite poolt (vt eespool punkt 9) ning nende televaatajate arv oli 4000–739 000. UEFA leiab, et kui need mängud oleks Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks tõepoolest väga tähtsad, siis ei oleks BBC ja ITV taotlenud luba kanda neid üle teisejärgulistes

telekanalites ning neil mängudel ei oleks nii madalad vaatajaarvud. UEFA lisab, et neid mängu üle kandnud telekanalid katavad olulise osa Ühendkuningriigi publikust (31,6 miljonit aastal 2004 ja 50,4 miljonit aastal 2008), nii et kõnealused madalad vaatajaarvud ei saa olla tingitud madalast kaetusest.

- 113 Seoses neljanda kriteeriumiga, mida komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 18 tundub EURO suhtes kasutanud olevat, märgib UEFA, et on kohatu mõõta sündmuse tähtsust ühiskonna jaoks. Enne tasulise televisiooni teket oli see kriteerium täidetud kõikide televisioonis ülekantavate spordisündmuste puhul.
- 114 Pealegi on Ühendkuningriigi rahvusvõistkonnata toimuvatel EURO mängudel selles liikmesriigis süstemaatiliselt tuntavalt väiksem vaatajaarv kui selle võistkonna osavõtul toimuvatel mängudel, nii et tippmängude kõrval on kogu Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks tõeliselt tähtsad ainult selle liikmesriigi rahvusvõistkonna osavõtul toimuvad mängud. Seda asjaolu on tunnustatud ka ühes komisjoni otsuses konkurentsi kohta audiovisuaalse meedia sektoris. Muu hulgas on tähenduslik, et ilma rahvusvõistkonna osavõtuta toimunud EURO mängud ei kuulunud oma vaatajaarvude poolest ei 2007. aasta kümne kõige populaarsema spordisündmuse hulka ega 2006. ja 2007. aasta saja kõige populaarsema telesaate hulka.
- 115 Rahvusmeeskonnale keskendunud huvi iseloomustab ka teiste liikmesriikide televaatajate harjumusi, näiteks Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia ja Madalmaade televaatajate omi; Ühendkuningriiki puudutavate andmete kohaselt väljendub see suundumus selles liikmesriigis veelgi tugevamalt ja sama kehtib ka teiste spordialade puhul. Samas, kui Belgia Kuningriik ja Ühendkuningriik välja arvata, siis on peaaegu

kõik oma ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendi koostanud liikmesriigid kandnud sinna EURO mängudest ainult tippmängud ja vastava liikmesriigi rahvusvõistkonna osavõtul toimuvad mängud. Ükski objektiivne erinevus ei õigusta Ühendkuningriigi poolt kasutatud lähenemist ning komisjon oleks võinud selle tuvastada, kui ta oleks seda küsimust uurinud.

¹¹⁶ Järelikult tegi komisjon ilmse hindamisvea, leides et EURO puhul tervikuna on tegemist Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsa sündmusega. See viga väljendub ka UEFA faktilises diskrimineerimises EURO teleülekannete õiguste loovutamise raames Ühendkuningriigis. Seega ei kontrollinud komisjon nõuetekohaselt, kas liikmesriigi meetmed on ühenduse õigusega kooskõlas, rikkudes seeläbi talle direktiivi 89/552 artikli 3a lõikega 2 pandud kohustusi.

¹¹⁷ UEFA lisab, et kui direktiivi 97/36 põhjendust 18 tuleb tõlgendada nii, et see viitab EURO-le tervikuna kui ühiskonna jaoks väga tähtsale sündmusele, siis on tegemist EÜ artikli 241 alusel tuvastatava ebaseaduslikkusega.

¹¹⁸ Komisjon, keda toetavad menetlusse astujad, vaidlustab selle väite põhjendatuse ja rõhutab, et UEFA ei saa kehtivalt esitada vastuväidet direktiivi 97/36 vastu EÜ artikli 241 alusel. Lisaks kinnitab komisjon, et EURO tervikuna vastab vaidlustatud otsuse põhjenduses 5 mainitud esimesele ja neljandale kriteeriumile, nagu muuseas ilmneb ka selle otsuse põhjendustest 6 ja 18.

– Üldkohtu hinnang

- 119 Esiteks tuleb meenutada, et nähes ette, et ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste määratlemine direktiivi 97/36 põhjenduse 21 tähenduses on liikmesriikide ülesanne, annab direktiivi 89/552 artikkel 3a liikmesriikidele selles osas väga suure kaalutlusruumi.
- 120 Teiseks, sõltumata asjaolust, et direktiivi 89/552 artikkel 3a ei ühtlusta konkreetseid sündmusi, mida liikmesriik võib pidada oma ühiskonna jaoks väga tähtsaks (vt eespool punktid 51 ja 52), viitab EURO mainimine direktiivi 97/36 põhjenduses 18 sellele, et komisjon ei saa lugeda nende võistluste mängude kandmist kõnealusesse sündmuste loendisse ühenduse õigusega vastuolus olevaks põhjusel, et asjaomane liikmesriik ei ole talle teatanud konkreetseid põhjusi, mis õigustavad selle sündmuse käsitamist ühiskonna jaoks väga tähtsa sündmusena (vt eespool punkt 53). Samas võib komisjoni võimaliku järelduse, et EURO tervikuna kandmine liikmesriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse on kokkusobiv ühenduse õigusega põhjusel, et seda võistlust võib selle omaduste tõttu õiguspäraselt käsitada üheainsa sündmusena, seada kahtluse alla konkreetsete asjaolude põhjal, mis tõendavad, et tavamängud ei ole selle riigi ühiskonna jaoks sellist tähtsust.
- 121 Nagu on välja toodud eespool punktides 51 ja 52, ei puuduta direktiivi 97/36 põhjendus 18 ega direktiivi 89/552 artikkel 3a küsimust, kas EURO võib õiguspäraselt olla tervikuna hõlmatud ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendiga, olenemata huvist, mida selle võistluse mängud, eeskätt tavamängud asjaomases liikmesriigis äratavad.
- 122 Seetõttu on arutelu seoses direktiivi 97/36 seaduslikkusega osas, mis puudutab EURO-t tervikuna, mitte ainult selle tippmängude ja Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtul toimuvate mängude kvalifitseerimist ühiskonna jaoks väga tähtsaks sündmuseks (vt eespool punkt 117), ainetu, sest nimetatud direktiivi põhjendus 18

ei käsitle seda küsimust. Niisiis ei ole tarvis lahendada küsimust, kas UEFA võis oma repliigis kehtivalt esitada vastuväite EÜ artikli 241 alusel.

- 123 Pealegi, nagu on selgitatud eespool punktis 103, on maailmameistrivõistlusi mõistlik pidada üheksainsaks sündmuseks, mitte erineval tasemel huvi pakkuvateks mängudeks jagunevaks üksikute sündmuste kogumiks, nii et riigisekretäri lähenemine ei ole meelevaldne, vaid jääb tema kaalutlusruumi piiresse.
- 124 Tavamängude tähtsus ilmneb ka lihtsast asjaolust, et need on osa kõnealustest võistlustest, mille vastu samamoodi nagu muude spordialade puhulgi tõuseb huvi, mis muidu on tagasihoidlik, kui need leiavad aset olümpiamängude raames.
- 125 Eelnevast tuleneb, et komisjon ei teinud viga, kui ta ei seadnud kahtluse alla seisu-kohta, mille kohaselt EURO tähtsuse hindamisel Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks ei ole vaja eristada ühelt poolt tippmänge ja selle liikmesriigi rahvusvõistkonna osavõtul toimuvaid mängu ning teiselt poolt tavamänge, vaid neid võistlusi tuleb käsitada tervikuna, mitte rea üksikvõistlustena (vaidlustatud otsuse põhjendused 6 ja 18; vt eespool punkt 17).
- 126 Viimaseks, UEFA poolt tellitud sellekohased uuringud kinnitavad seda järeldust, selle asemel et seda ümber lükata, nii et käsitletava väite raames esitatud argumendid ei lükka ümber vaidlustatud otsuse põhjendustes 6 ja 18 esitatud hinnanguid.

127 Tegelikult tuleb välja tuua, et esiteks ei eelda tavamängude kandmine teatud liikmesriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse, et neil mängudel on sama suur vaatajaskond kui tippmängudel ja vastava rahvusvõistkonna osavõtul toimuvatel mängudel, ning samuti ei eelda see, et need mängud ärataks sama suurt huvi kui tippmängud ja vastava rahvusvõistkonna osavõtul toimuvad mängud.

128 Teiseks, vastupidi UEFA väidetele asjaolu, et 21 % Ühendkuningriigi elanikest, keda jalgpall tavaliselt ei huvita, kinnitab, et neid huvitavad ilma Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtuta toimuvad EURO mängud, ning et 45 % neist huvitavad sellise võistkonna osavõtul toimuvad mängud (vt eespool punkt 110), näitab, et esimesena nimetatud kategooriasse kuuluvad mängud äratavad nende inimeste hulgas, kes ei ole jalgpalliasjatundjad, suuremat huvi kui huvi, mida neis samades isikutes äratavad mängud, mis ei leia aset rahvusvõistkondade tasandil toimuva suure rahvusvahelise võistluse raames ja millest liiatigi ei võta osa Ühendkuningriigi rahvusvõistkond. Sama kehtib ka 7 % puhul Ühendkuningriigi nendest elanikest, keda jalgpall üldse ei huvita, kuid kes kinnitavad, et neid siiski huvitavad EURO mängud, mis toimuvad ilma Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtuta, ning 17 % samasse rühma kuuluvatest inimestest kinnitavad, et neid huvitavad Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtul toimuvad mängud. Vastupidi olukorrale, mis iseloomustab EURO tavamänge, siis inimesed, keda kõnealuse uuringu enese eelduse kohaselt jalgpall tavaliselt või üldse ei huvita, ei tunne juba määratluse poolest huvi mängude vastu, mis ei ole osaks rahvusvõistkondade vahel toimuvast suurest rahvusvahelisest spordisündmusest, ning millest liiatigi ei võta osa Ühendkuningriigi rahvusvõistkond.

129 Neid järeldusi kinnitab veelgi asjaolu, et sama uuringu kohaselt tunneb 33 % aeg-ajalt televisiooni vahendusel jalgpalli vaatavatest Ühendkuningriigi elanikest huvi selle liikmesriigi rahvusvõistkonna osavõtuta toimuvate EURO mängude vastu, samas kui 56 % neist vaatajatest huvitub rahvusvõistkonna osavõtul toimuvatest mängudest. Kui eelnevat rühma laiendada nende isikutega, kes ei vaata kunagi televisiooni vahendusel jalgpalli, on samad suhtarvud vastavalt 36 % ja 55 %, mis näitab, et komisjoni

järeldus, mille kohaselt kõik EURO mängud äratavad laias üldsuses suurt vastukaja, ei ole ekslik.

¹³⁰ Seoses UEFA poolt esitatud andmetega 2004. aasta EURO vaatajaarvude kohta tuleb märkida, et tavamänge võis vaadata 25,5 % kuni 44,2 % kõigist televaatajaist, koos maksimaalselt 8,8 miljoni televaatajaga, ning Inglismaa rahvusvõistkonna mängude vastavad suhtarvud jäävad 65,9 % ja 72,5 % vahele koos maksimaalselt 20,7 miljoni televaatajaga.

¹³¹ Andmed 2000. aasta EURO kohta annavad sarnase pildi: tavamängude televaatajaskond jäi 25,7 % ja 49,6 % vahele kõigist televaatajaist koos maksimaalselt 9,7 miljoni televaatajaga; Inglismaa rahvusvõistkonna mängu jälgis kõigist televaatajaist 58,5 % kuni 74,9 % koos maksimaalselt 16,9 miljoni televaatajaga.

¹³² 1996. aasta EURO-t puudutavad andmed, mis on väljendatud televaatajate absoluutarvudes, näitavad, et tavamängudel võis olla 2,9 kuni 8,5 miljonit televaatajat, samas kui Inglismaa rahvusvõistkonna mängudel võis olla 8,7 kuni 23,8 miljonit televaatajat.

¹³³ Tuleb lisada, et sama uuringu kohaselt oli 2007. aasta Football Association Cup'i (rahvuslikud jalgpallimeistrivõistlused) finaalmängul ligikaudu 10,1 miljonit televaatajat.

134 Käsitletuna nii absoluutarvudena kui ka võrdluses Inglismaa rahvusvõistkonna osavõtul toimunud mängude suhtarvude ja vaatajaarvudega ning samuti võrdluses 2007. aasta Football Association Cup'i finaalmängu vaatajaarvudega kinnitavad tavamänge puudutavad suhtarvud ja vaatajaarvud, et neil mängudel on Ühendkuningriigis erakordselt suur vaatajaskond, mille põhjuseks ei saa olla muu kui see, et need kuuluvad EURO ajakavasse. Need statistilised andmed toetavad seega eespool punktides 103 ja 124 olevaid hinnanguid ja kinnitavad vaidlustatud otsuse põhjenduses 18 esitatud seisukohta, mille kohaselt EURO mängudel, sealhulgas tavamängudel, on tavapäraselt olnud palju televaatajaid. Seetõttu ei saa see asjaolu isegi juhul, kui eeldada sarnaselt UEFA väidetele, mille kohaselt komisjon ei arvestanud 2000. aastast hilisemaid andmeid, seada kahtluse alla komisjoni järeldusi, mis on tehtud varasemate andmete põhjal.

135 Seda analüüsi ei sea kahtluse alla ka UEFA poolt esitatud, väidetavalt erakordselt madalad vaatajaarvud 2004. aasta EURO kahe mängu ja 2008. aasta euro kahe mängu kohta (vt eespool punkt 112). Tegelikult – nagu kinnitab ka UEFA – toimus kõnealustest mängudest kolm samaaegselt teiste, Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtuta toimunud mängudega, mida jälgis selle liikmesriigi õigusnormidega kehtestatud kategooriatest esimesse kategooriasse kuuluvate tasuta telekanalite vahendusel 4,6 kuni 8,8 miljonit televaatajat. Sellest tuleneb, et see argument ei näita, et mängudel, millest ei võtnud osa Ühendkuningriigi rahvusvõistkond, ei ole üldiselt palju televaatajaid. Mis puudutab neljandat, Prantsusmaa ja Šveitsi vahelist mängu, siis see toimus samal ajal Inglismaa rahvusvõistkonna mänguga, millel oli 18,2 miljonit televaatajat, mis selgitab piisavalt, miks seda mängu jälgis ainult 4000 televaatajat ja seda peamiselt niisuguse Interneti-kanali vahendusel nagu BBC.

136 Argumendiga, mille kohaselt oleksid ringhäälinguorganisatsioonid pidanud tavamänge taasedastama oma põhikanalites, kui nende mängude puhul oli tegemist ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmustega, ei saa nõustuda. Selles osas tuleb meenutada, et esiteks õigustab nende mängude kandmist Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse asjaolu, et EURO-t tervikuna võib õiguspäraselt

käsitada niisuguse sündmusena (vt eespool punkt 103), ja teiseks ei nõua tavamängude kandmine sellesse loendisse, et neil oleks tippmängude või asjaomase rahvusvõistkonna mängudega võrdne tähtsus (vt eespool punkt 127). Lisaks ei pea mitte kõik tavamängud olema Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsad sündmused, selleks et EURO tervikuna kandmine Ühendkuningriigi ühiskonna asjaomasesse loendisse oleks õiguspärane. Vastupidi, selleks et õigustada EURO mängude eristamata jätmist seisukohalt, milline on nende tähtsus ühiskonna jaoks, piisab sellest, kui eespool punktis 103 kirjeldatud tunnus käib teatavate tavamängude kohta, mille arvu ega osalejaid ei ole loendi koostamise või taasedastamisõiguste omandamise ajal võimalik täpsustada. Niisiis, arvestades, et nende konkreetsete mängude vaatajaarvud on erakordsed ja seletatavad (vt eespool punktid 134 ja 135), ei kõiguta eespool punktis 125 toodud järeldust asjaolu, et BBC või ITV ei otsustanud neid üle kanda mõnes oma põhikanalis.

¹³⁷ Lisaks ei ole eespool punktis 134 toodud järeldus vastuolus komisjoni 10. mai 2000. aasta otsuse 2000/400/EÜ [EÜ] artikli 81 kohaldamise menetluse kohta (Juhtum nr IV/32.150 – Eurovision, EÜT L 151, lk 18) põhjenduses 40 kirjeldatuga, millele vihib UEFA (vt eespool punkt 114). Selle põhjenduse kohaselt äratavad rahvusvahelised üritused teatava maa üldsuses suuremat huvi kui riigisisesed üritused, eeldusel et neil osaleb rahvusvõistkond või -tšempion, samas kui rahvusvahelised üritused, kust ei võta osa ükski rahvusvõistkond ega -tšempion, äratavad tihtipeale vähe huvi. Samas toimub EURO sageli Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtul. Lisaks, isegi kui see ei ole nii, selgub Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtt tavaliselt pärast selle liikmesriigi jaoks väga tähtsate sündmuste loendi koostamist ning samuti pärast teleülekandeõiguste loovutamist asjaomasel aastal.

138 Asjaolu, et Ühendkuningriik on järginud teistsugust lähenemisviisi kui teised liikmesriigid, kes on oma loenditesse kandnud peamiselt tippmängud või oma rahvusvõistkonna osavõtul toimuvad mängud, ei mõjuta eelnevaid hinnanguid, mis võimaldavad pidada seda üritust tervikuna Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsaks sündmuseks. Direktiivi 89/552 artikkel 3a ei ühtlusta tegelikult konkreetseid sündmusi, mida liikmesriigid võivad pidada ühiskonna jaoks väga tähtsateks (vt eespool punktid 51 ja 52), nii et kõnealuse sättega võib olla kooskõlas mitu lähenemist EURO mängude liikmesriigi loendisse kandmisele.

139 Sellest tuleneb, et nõustuda ei saa UEFA argumentidega, millega soovitakse näidata, et vaidlustatud otsuse põhjendustes 6 ja 18 sisalduvad hinnangud suurele vastukajale, mida EURO tervikuna Ühendkuningriigi ühiskonnas äratav ja selle võistluse kõikide mängude vaatajaarvule, on ekslikud.

140 Sama kehtib ka argumendi kohta, et kuna enne tasulise televisiooni teket kanti kõiki sündmusi üle tasuta televisioonis, siis ei ole sellega seotud kriteerium asjakohane. Selles osas tuleb märkida, et olgugi et tasuline televisioon tekkis oluliselt hiljem kui tasuta televisioon, jääb asjaolu, et teatavat sündmust on tavapäraselt üle kantud tasuta televisioonis, siiski asjakohaseks kriteeriumiks. Tegelikult ei kantud isegi enne tasulise televisiooni teket suurt hulka sündmusi üle tolle aja tasuta telekanalites, nii et seda kriteeriumi ei saa tänapäeval seoses niisuguse sündmusega automaatselt täidetuks lugeda. Samas ilmneb Ühendkuningriigi poolt 24. märtsil 1999 komisjonile saadetud kirjast, mille sisu leidub kostja vastusele lisatud dokumendis „Vastuse projekt komisjoni 23. detsembri 1998. aasta kirjale”, et EURO-t on Ühendkuningriigis tavapäraselt üle kantud tasuta telekanalites ja et alates 1988. aastast on kõik selle võistluse mängud edastatud otseülekanadena. Kuna UEFA ei ole neid asjaolusid vaidlustanud, siis tuleb

tema argument seoses sellega, et EURO-t on tavapäraselt üle kandnud tasuta telekanalid, tagasi lükata.

- ¹⁴¹ Arvestades, et UEFA argumentid, mille kohaselt komisjon tegi vigu, kinnitades riigisekretäri hinnangut, et EURO tervikuna kujutab endast Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsat sündmust, tuleb tagasi lükata, siis tuleb ka käsitletav väide tagasi lükata.

Viies väide, mille kohaselt on rikutud asutamislepingu sätteid teenuste osutamise vabaduse kohta

– Poolte argumentid

- ¹⁴² UEFA märgib, et nagu möönab ka vaidlustatud otsuse põhjendus 19, võtab see teistes liikmesriikides asuvatelt ringhäälinguorganisatsioonidelt võimaluse edastada EURO mängu Ühendkuningriigis otseülekandena, nii et see piirab teenuste osutamise vabadust. Kuigi on tõsi, et seda vabadust võib piirata ülekaalukast üldisest huvist tingitud põhjustel, peavad need olema kooskõlas asutamislepingu eesmärgiga, kehtima ilma diskrimineerimiseta ning olema proportsionaalsed. Tõendamiskoormis lasub selles osas isikul, kes viitab vaidlusaluse piirangu põhjendatusele.

- ¹⁴³ Praegusel juhul sisaldab Ühendkuningriigi loend sündmusi – nagu näiteks mängud, milles ei osale selle liikmesriigi rahvusvõistkond –, mida ei saa mõistlikult pidada ühiskonna jaoks väga tähtsateks sündmusteks. Nende mängude kandmisest

Ühendkuningriigi loendisse tulenev teenuste osutamise vabaduse piirang ei teeni seega üldist huvi ega ole kooskõlas asutamislepingu eesmärkidega.

¹⁴⁴ Lisaks, tegelikkuses viib vaidlusalune piirang teistes liikmesriikides kui Ühendkuningriigis asuvate ringhäälinguorganisatsioonide diskrimineerimiseni, kuna esimesse kategooriasse saavad kuuluda üksnes kolm selle liikmesriigi ringhäälinguorganisatsiooni, BBC, ITV ja Channel 4. Niisiis kaitseb vaidlusalune regulatsioon neid kolme operaatorit igasuguse konkurentsi eest teistes liikmesriikides asuvate ringhäälinguorganisatsiooni poolt. Samas näitab kogemus, et niisugused ringhäälinguorganisatsioonid võivad tungida Ühendkuningriigi turule selliste jalgpallimängude teleülekanalide omandamise teel, mis ei kuulu selle liikmesriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse.

¹⁴⁵ Ühtlasi vaidlustab UEFA Ühendkuningriigi meetmete proportsionaalsuse põhjusel, et paljud EURO mängud ei ole selle liikmesriigi ühiskonna jaoks väga tähtsad, nii et vaidlustatud otsus rikub ka seda põhimõtet. Ühendkuningriigi meetmete ebaproportsionaalsust suurendavad veelgi nõuded, mis on kehtestatud ringhäälinguorganisatsiooni kuulumisele ringhäälinguorganisatsioonide esimesse kategooriasse.

¹⁴⁶ Komisjon, keda toetavad menetlusse astujad, vaidlustab selle väite põhjendatuse.

– Üldkohtu hinnang

¹⁴⁷ Nagu möönab vaidlustatud otsuse põhjendus 19, on direktiivi 89/552 artikli 3a alusel vaidlustatud otsusega käivitatud vastastikuse tunnustamise mehhanismi mõjaks EÜ artiklis 49 sätestatud teenuste osutamise vabaduse piiramine ühisturul.

¹⁴⁸ Õigupoolest, nagu rõhutab UEFA, on sõltumata asjaolust, et eespool punktides 9 ja 10 kirjeldatud regulatsioon kehtib ühtviisi Ühendkuningriigi õigusaktiga kehtestatud mõlemasse kategooriasse kuuluvate ringhäälinguorganisatsioonide suhtes, tegelikkuses märksa vähem tõenäoline see, et ükski esimesse kategooriasse kuuluv ringhäälinguorganisatsioon, kes on suure tõenäosusega asutatud selles liikmesriigis, ei ole huvitatud EURO ülekandmisest, andes niiviisi mõnes teises liikmesriigis asuvalle ringhäälinguorganisatsioonile võimaluse omandada Office of Communicationsilt luba seda sündmust sisuliselt ainuõiguste alusel edastada (vt eespool punkt 12), kui vastupidine olukord.

¹⁴⁹ Sellele vaatamata võivad need teenuste osutamise vabaduse piirangud olla õigustatud juhul, kui nende eesmärk on kaitsta teabe saamise õigust ja tagada üldsusele laialdane juurdepääs ühiskonna jaoks väga tähtsate riiklike või mitteriiklike sündmuste teleülekannetele; lisatingimuseks on, et kõnealused piirangud peavad olema sobivad taotle-tava eesmärgi saavutamiseks ega tohi minna kaugemale selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust (vt eespool punktid 44–50).

¹⁵⁰ Sellega seoses tuleb meenutada, et UEFA vaidlustab vaidlustatud otsuse seaduslikkuse teenuste osutamise vabadust käsitlevate asutamislepingu sätete suhtes osas, milles komisjon kiidab heaks Ühendkuningriigi rahvusvõitkonna osavõtuta toimuvate mängude kandmise selle liikmesriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste

loendisse. UEFA väitel ei vasta need mängud sellele kvalifikatsioonile, nii et teenuste osutamise vabaduse ja asutamisevabaduse piiramine on ebaproportsionaalne.

¹⁵¹ Tuleb välja tuua, et UEFA argument ajab omavahel segi ühelt poolt sündmuse suure tähtsuse teatava ühiskonna jaoks, mis on esimene tingimus, mis tuleb täita ja mis kujutab endast ülekaalukast üldisest huvist tulenevat põhjust, mis õigustab asutamislepinguga tagatud põhivabaduse piirangut (vt eespool punktid 44–49), ja teiselt poolt kõnealuse piirangu proportsionaalsuse, mis kujutab endast teist tingimust, mille niisugust vabadust piirav liikmeriigi regulatsioon peab täitma selleks, et olla kooskõlas ühenduse õigusega (vt eespool punkt 50).

¹⁵² Selles osas tuleb rõhutada, et nagu ilmneb eespool punktidest 123–141, võib EURO-t õiguspäraselt käsitada üheainsa sündmusena, mis on Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtis, ning selle liikmesriigi rahvusvõistkonna osavõtuta toimuvate mängude vaatajaarvud kinnitavad vaidlustatud otsuse põhjendustes 6 ja 18 sisalduvaid hinnanguid, selle asemel et neid ümber lükata. Seetõttu tuleb sedastada, et etteheidete, milles leetakse, et kõnealused mängud ei ole ühiskonna jaoks väga tähtsad, nii et Ühendkuningriigi meetmed on ebaproportsionaalsed, rajaneb igal juhul ekslikul eeldusel. Järelikult ei lükka see väide ümber komisjoni järeldust, et EURO kõigi mängude kandmine Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse on kohane ja proportsionaalne.

¹⁵³ Viies väide tuleb seega tagasi lükata.

Neljas väide, mille kohaselt on rikutud asutamislepingu konkurentsieeskirju

– Poolte argumendid

- ¹⁵⁴ UEFA leiab, et komisjon eiras eespool punktis 14 viidatud kohtuotsuses *Infront WM vs. komisjon* antud juhtnööre ning ei uurinud Ühendkuningriigi meetmete mõju konkurentsile. Vaidlustatud otsuse põhjendusest 20 (vt eespool punkt 17) ilmneb, et komisjon ei ole isegi määratlenud asjaomast turgu või asjaomaseid turge. UEFA juhib tähelepanu asjaolule, et vastavalt otsusele 2000/400 on teatavate suurte spordisündmuste nagu näiteks EURO ülekandeõiguste omandamise puhul tegemist eraldiseisva turuga. Samas ei ole komisjon välja selgitanud, kas EURO otseülekande teel edastamise õiguste omandamine kujutab endast televisioonile eelnevat turgu, kus konkureerivad paljud ringhäälinguorganisatsioonid.
- ¹⁵⁵ Kui tuleks möönda, et niisugune turg on olemas, siis viiks vaidlustatud otsus, mitte direktiiv 89/552, konkurentsi olulisele vähendamisele ja moonutamisele selle raames. UEFA rõhutab selles osas, et Ühendkuningriigi õigusaktiga ette nähtud esimesse kategooriasse kuuluvate ringhäälinguorganisatsioonide määratluse (vt eespool punkt 9) tegelikuks tagajärjeks on, et üksnes BBC-l, ITV-l ja Channel 4-l võimaldatakse omandada EURO mängude otseülekandena edastamise õigusi, nii et kõik nende konkurendid, kes käitavad tasulisi telekanaleid, kõrvaldatakse sellelt turult kohe.
- ¹⁵⁶ Ühendkuningriigi meetmete tulemus on seega, et need kaks ringhäälinguorganisatsiooni pannakse eelisseisundisse, ning kaks neist on oma eelisseisundit UEFA vastu ära kasutanud. Selle olukorra tegelik tulem meenutab eri- või ainuõiguste andmist EÜ

artikli 86 lõike 1 tähenduses. Ühendkuningriigi õigusnormid annavad piiratud arvule ringhäälinguorganisatsioonidele, antud juhul neile, kes kuuluvad Ühendkuningriigi kehtestatud kategooriatest esimesse, võimaluse omandada EURO otseülekanadena edastamise õigused ja faktiliselt välistavad sellest menetlusest tasuliste telekanalite käitajad. Selles kontekstis on Ühendkuningriigis ainult üks potentsiaalne EURO mängude teleülekannete õiguste omandaja, sest BBC ja ITV, kes on ainsad sellekohast huvi üles näitavad ringhäälinguorganisatsioonid, teevad tavaliselt ühispakkumisi. Niisiis on Ühendkuningriigi õigusaktiga kehtestatud esimesse kategooriasse kuuluvate ringhäälinguorganisatsioonide kitsa määratluse tagajärg see, et UEFA ja selle liikmesriigi tarbijate kahjuks süvendatakse teiste Ühendkuningriigis või muudes liikmesriikides asutatud ringhäälinguorganisatsioonidest lähtuva konkurentsi eest kaitstud ringhäälinguorganisatsioonide konkurentsivastast käitumist. Igal juhul on Ühendkuningriigi õigusaktiga kehtestatud esimesse kategooriasse kuuluvad ringhäälinguorganisatsioonid selles liikmesriigis EURO ülekandeõiguste omandamise turul kollektiivses valitsevas seisundis.

¹⁵⁷ Samas ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 20, et komisjon ei ole võtnud seda mõju konkurentsile kaalumise alla, enne kui ta tegi järelduse, et Ühendkuningriigi meetmed on kooskõlas asutamislepingu konkurentsisätetega. Komisjon ei arvestanud muu hulgas Office of Fair Tradingu peadirektori arvamust, mille kohaselt peaks sündmuse kandmine ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse olema erakordne meede, mis võetakse juhtudel, mille asjaolud on ilmselged, ja seda just loendisse kandmise konkurentsivastase mõju tõttu.

¹⁵⁸ Komisjon tegi ka vea, eristades vaidlustatud otsuse põhjenduses 20 tasuta ja tasulist televisiooni, samas kui mõlema ärimudeli operaatorid konkureerivad ülekandeõiguste omandamise, publiku ja reklaami pärast. Seda asjaolu on sedastanud Ühendkuningriigi konkurentsinooukogu (Competition Commission).

159 Need tegematajätmised on veelgi ilmsemad praegusel juhul, mil komisjon ei ole võtnud arvesse teavet, mis puudutab audiovisuaalse meedia arengut pärast aastat 2000. Samas peaks konkurentsivaldkonda puudutav analüüs alati arvestama komisjoni otsuse vastuvõtmise hetkel valitsevat olukorda.

160 Komisjon tegi järelikult vea, leides et Ühendkuningriigi meetmed ei moonuta oluliselt ja ebaproportsionaalselt konkurentsi.

161 Komisjon, keda toetavad menetlusse astujad, vaidlustab selle väite põhjendatuse.

– Üldkohtu hinnang

162 Tuleb välja tuua, et argumendid, mis UEFA käsitletava väite raames esitab, saab jagada kaheks etteheiteks.

163 Esimene etteheide puudutab tagajärgi, mis on asjaolul, et arvestades EURO mängude ainuõiguste alusel televisioonis ülekandmise tähtsust Ühendkuningriigis kehtestatud teise kategooriasse kuuluvate ringhäälinguorganisatsioonide jaoks, ei ole viimased huvitatud lihtsate ülekandeõiguste ostmisest. UEFA arvates piirab see asjaolu konkurentsi paljudel turgudel, nagu näiteks nende õiguste omandamise turul, reklaamiturul ja spordisündmuste tasulises televisioonis taasedastamise turul, kuna neil turgudel väheneb aktiivsete ringhäälinguorganisatsioonide arv. Samas kontekstis heidab UEFA

komisjonile ka ette, et viimane ei määratlenud neid turge ning ei andnud neile piirangutele oma hinnangut.

¹⁶⁴ Selles osas tuleb märkida, et kõnealused tagajärjed tulenevad kaudselt Ühendkuningriigi meetmetega kehtestatud piirangutest teenuste osutamise vabadusele. Samas on kohus viienda väite raames juba leidnud, et piiranguid teenuste osutamise vabadusele, mis on tingitud kõigi EURO mängude kandmisest Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse, õigustab ülekaalukas üldine huvi, ning need ei ole ebasobivad ega ebaproportsionaalsed. Seetõttu ei saa potentsiaalsete konkurentide arvu vähenemises avalduvat mõju, mida need teenuste osutamise vabaduse piirangud vältimatult avaldavad, pidada asutamislepingu konkurentsieeskirjadega vastuolus olevaks. Neil asjaoludel ei viinud komisjon läbi põhjalikumat analüüsi kui see, mis ta nende tagajärgede osas tegi.

¹⁶⁵ Teine etteheide puudutab BBC-le ja ITV-le väidetavalt antud erioigusi, mille tulemuseks on lubada või võimaldada neil ringhäälinguorganisatsioonidel kuritarvitada valitsevat seisundit, mis neil asjaomasel turul on, see on – UEFA väitel – EURO mängude ülekandmisõiguste turg.

¹⁶⁶ Riiklike meetmete suhtes kehtiva konkurentsiseaduse, EÜ artikli 86 lõike 1 (Euroopa Kohtu 16. septembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-22/98: Becu jt, EKL 1999, lk I-5665, punkt 31) kohaselt ei või liikmesriigid oma õigus- või haldusnormide abil panna riigi osalusega ettevõtjaid ja ettevõtjaid, kellele nad annavad eri- või ainuõigused, olukorda, kuhu need ettevõtjad end oma autonoomse tegevusega ei saaks ise panna, rikkumata seejuures EÜ artikleid 12 ja 81 kuni 89 (vt selle kohta Euroopa Kohtu 13. detsembri 1991. aasta otsus kohtuasjas C-18/88: GB-Inno-BM, EKL 1991, lk I-5941, punkt 20).

- 167 Kuigi selles osas on tõsi, et eri- või ainuõiguste andmisega selle sätte tähenduses on tegemist juhul, kui liikmesriik annab kaitse piiratud arvule ettevõtjatele ning kui see oluliselt kahjustab ülejäänute võimalust osutada sama teenust samal territooriumil sisuliselt võrdsel tingimustel (Euroopa Kohtu 25. oktoobri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-475/99: *Ambulanz Glöckner*, EKL 2001, lk I-8089, punkt 24), ei muuda see siiski tõsiasja, et Ühendkuningriigi õigusnormid ei paku kõnealustele ringhäälinguorganisatsioonidele sellist kaitset.
- 168 Selliste õigustega on tegu, kui riigiasutused annavad monopoolse seisundi (Euroopa Kohtu 12. veebruari 1998. aasta otsus kohtuasjas C-163/96: *Raso jt*, EKL 1998, lk I-533, punkt 23), kui nad takistavad konkurenti sisenemast turule, kus tegutseb nende õiguste omaja, või naaberturule, ja seda põhjustel, mis on seotud konkurendi turule sisenemisega kaasneva negatiivse mõjuga nende õiguste omaja tegevuse toimimisele ja kasumlikkusele (eespool punktis 167 viidatud kohtuotsus *Ambulanz Glöckner*, punktid 7, 23 ja 25) või tööjõuvajadusega (eespool punktis 166 viidatud kohtuotsus *Becu jt*, punkt 23), või kui õiguste omajal on tänu sellekohastele õigusnormidele võimalik mõjutada tingimusi, millel tema konkurendid võivad kõnealust tegevust viljeleda, tehes seda lähtuvalt enda huvidest või tagajärgedest, mis nende tegevusel sellele turule või naaberturule võib olla (vt selle kohta Euroopa Kohtu 19. märtsi 1991. aasta otsus kohtuasjas C-202/88: *Prantsusmaa vs. komisjon*, EKL 1991, lk I-1223, punkt 51; 18. juuni 1991. aasta otsus kohtuasjas C-260/89: *ERT*, EKL 1991, lk I-2925, punkt 25, ja 1. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-49/07: *MOTOE*, EKL 2008, lk I-4863, punkt 43).
- 169 Siiski, Ühendkuningriigi õigusnormid piirduvad üksnes selles liikmesriigis EURO mängude ainuõiguste alusel ülekandmise õiguse võimaluse välistamisega, tegemata selles osas vahet kahel ringhäälinguorganisatsioonide kategoorial, jäädes kaugemale sellest, et keelata ise või anda BBC-le, ITV-le või Channel 4-le õigus keelata ükskõik millisel ringhäälinguorganisatsioonil omandada nende mängude ülekandeõigusi või mõjutada ülekandmise tingimusi (vt eespool punktid 9 ja 10). Selles osas tuleb täpsustada, et UEFA väidab ekslikult, et BBC ja ITV on ainsad ringhäälinguorganisatsioonid, kellel on lubatud omandada EURO ülekandeõigusi Ühendkuningriigis. Otse vastupidi: esiteks kehtestab Broadcasting Act 1996 artikkel 101 sisuliselt ainuõiguste alusel taasedastamise keelu. Teiseks, nagu juba öeldud, puudutab see keeld ühtviisi kõiki ringhäälinguorganisatsioone, kes kuuluvad ühte kahest Ühendkuningriigi õigusaktiga kehtestatud kategooriast. Viimaseks, kõnealune keeld kehtib koos Broadcasting

Act 1996 artikliga 99, mis tunnistab kehtetuks kõik taasedastamislepingud, mis puudutavad mõnd loendisse kantud sündmust, osas, milles nende esemeks on ainuõiguse andmine, sõltumata sellest, millise ringhäälinguorganisatsiooniga on tegu.

170 Eelnevast tuleneb, et Ühendkuningriigi õigusnormid keelavad kõigi ringhäälinguorganisatsioonide jaoks ainuõigused mitte ainult taasedastamise etapis, vaid ka ringhäälingulepingute sõlmimise etapis, nii et ükski selle liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluv ringhäälinguorganisatsioon ei saa õiguspäraselt sõlmida mõne loendisse kantud sündmuse ainuõiguste alusel ülekandmise lepingut. Seevastu võimaldavad samad õigusnormid ühtviisi kõikidel nende normidega kehtestatud kategooriatesse kuuluvatel ringhäälinguorganisatsioonidel teha pakkumusi EURO mängude televisioonis edastamise lihtsate ülekandeõiguste saamiseks.

171 Neil tingimustel ei võrdu asjaolu, et lõpuks, pärast Office of Communicationsilt loa saamist, kannavad EURO-t Ühendkuningriigis üle üksnes teatavad esimesse kategooriasse kuuluvad ringhäälinguorganisatsioonid nagu näiteks BBC ja ITV, kuna nende konkurentide huvitab ainult ainuõiguste alusel ülekandmine ning seetõttu ei tee nad pakkumust selleks vajalike õiguste omandamiseks (vt eespool punkt 12), neile ringhäälinguorganisatsioonidele eri- või ainuõiguste andmisega EÜ artikli 86 lõike 1 tähenduses. Isegi kui oletada, et see asjaolu peab paika, siis on see tasulisi telekanaleid käitavate ettevõtjate poolt rakendatava ärimudeli raames ainuõigustele antava tähtsuse tagajärg, mitte Ühendkuningriigi õigusnormidest tulenev keeld, kuna nende normide sätteid kohaldatakse ühtviisi mõlemasse kahest kategooriast kuuluvatele ettevõtjatele. Eelnevast tuleneb, et EURO teleülekannete õiguste omandamise seisukohalt ei mõjuta Ühendkuningriigi meetmed iseenesest tasuliste telekanalite käitajate võimalusi tegutseda sisuliselt võrdsetel tingimustel nendega, mis kehtivas BBC või ITV jaoks.

172 Järelikult tuleb neljas väide tagasi lükata.

Kuues väide, mille kohaselt on rikutud UEFA omandiõigust

– Poolte argumendid

173 UEFA märgib, et omandiõigus on ühenduse õiguskorras tagatud vastava üldpõhimõttena ning see on kirjas 7. detsembril 2000 Nice'is väljakuulutatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (EÜT C 364, lk 1) artiklis 17. UEFA märgib, et liikmesriigid peavad arvestama põhiõigustega, kui nad rakendavad niisuguseid sätteid nagu seda on direktiivi 89/552 artikkel 3a.

174 Praegusel juhul – ning nagu komisjon ja Üldkohus väidetavalt möönsid kohtuasjas, milles tehti eespool punktis 14 viidatud kohtuotsus *Infront WM vs. komisjon* – mõjutab komisjoni poolt heaks kiidetud loend UEFA omandiõigust, sest see välistab võimaluse loovutada talle kuuluvaid EURO ülekandeõigusi ainuõiguse alusel, ning see asjaolu vähendab tuntavalt niisuguse tehingu tegemisest huvitatud isikute ringi. Pealegi, niisugune UEFA omandiõiguse piirang, mida komisjon praegusel juhul tunnistab, ei ole õigustatud, kuna vaidlustatud otsuses ei analüüsita Ühendkuningriigi meetmeid sellest vaatepunktist.

175 Lisaks ei andnud komisjon käeoleval juhul luba mitte ainult niisuguste mängude kandmiseks Ühendkuningriigi loendisse, mis on asjaomase ühiskonna jaoks tõesti tähtsad, vaid ta andis loa kõikide EURO mängude loendisse kandmiseks, nii et vaidlusalused meetmed ei ole taotletava eesmärgi seisukohalt võimalikult vähe piiravad.

176 Komisjon, keda toetavad menetlusse astujad, vaidlustab selle väite põhjendatuse.

– Üldkohtu hinnang

177 Kõigepealt tuleb meenutada ja ka pooled on ühel meelel selles, et UEFA on EURO korraldaja direktiivi 97/36 põhjenduse 21 tähenduses, ning isikud, kes soovivad kasutada selle sündmuse televisioonis ülekandmise õigusi, peavad need õigused omandama UEFA-lt või isikult, kes on need omandanud UEFA-lt.

178 Kuna vaidlustatud otsuse õiguslikud tagajärjed võivad mõjutada nende õiguste väärtust (vt eespool punktid 30–34), siis on omakorda mõjutatud ka UEFA omandiõigus.

179 Lisaks ilmneb kohtupraktikast, et juhul kui liikmesriik viitab niisugustele sätetele nagu EÜ artiklid 46 ja 55, selleks et õigustada oma regulatsiooni, mis võib piirata teenuste osutamise vabadust või asutamisevabadust, tuleb seda ühenduse õigusega ette nähtud õigustust tõlgendada õiguse üldpõhimõtete ning eelkõige põhiõiguste alusel. Niisiis võib nende sätetega ette nähtud erandeid liikmesriigi regulatsioonile kohaldada ainult juhul, kui see regulatsioon on kooskõlas põhiõigustega, mille järgmist kontrollivad ühenduste kohtud (vt selle kohta eespool punktis 168 viidatud kohtuotsus ERT, punkt 43). Samuti ei oleks vastuvõetav see, kui põhiõigustega – nagu omandiõigusega – vastuolus olevale liikmesriigi meetmele (vt selle kohta Euroopa Kohtu 10. juuli 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-20/00 ja C-64/00: Booker Aquaculture ja Hydro Seafood, EKL 2003, lk I-7411, punkt 67) võidaks kohaldada

erandeid, mida lubatakse põhjusel, et meede vastab ülekaalukale üldisele huvile, nagu seda on laia üldsuse juurdepääs ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste teleülekannetele.

180 Sellele vaatamata ei ole omandiõiguse kaitse ühenduse õiguse raames absoluutne põhimõte, vaid sellega tuleb arvestada vastavalt selle ülesandele ühiskonnas. Seetõttu saab omandiõiguse kasutamist piirata, tingimusel et need piirangud vastavad ka tegelikult üldise huvi eesmärkidele ega kujuta seda eesmärki silmas pidades ülemäärast ja lubamatut sekkumist, mis rikuks sel viisil tagatud õiguse olemust (vt selle kohta Euroopa Kohtu 12. mai 2005. aasta otsus kohtuasjas C-347/03: Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ja ERSAs, EKL 2005, lk I-3785, punkt 119, ning 12. juuli 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-154/04 ja C-155/04: Alliance for Natural Health jt, EKL 2005, lk I-6451, punkt 126).

181 Selles osas tuleb meenutada, et eespool punktides 123–141 esitatud põhjustel ja vastupidi sellele, mida väidab UEFA, võib EURO-t õiguspäraselt käsitada üheainsa sündmuseks, mis on Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtis, kuna tavamängude vaatajaarvud kinnitavad vaidlustatud otsuse põhjendustes 6 ja 18 sisalduvat hinnangut, mitte ei lükka seda ümber. Nagu juba leitud eespool punktis 152, tuleneb selles kontekstis asjaolust, et EURO puhul on tegemist üheainsa sündmusega, et komisjon ei teinud viga, leides, et nende võistluste kõikide mängude kandmine Ühendkuningriigi loendisse on proportsionaalne meede.

182 Seega tuleb asuda seisukohale, et etteheide, mille kohaselt tavamängude kandmine Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse on ülemäärane ja lubamatu sekkumine UEFA omandiõigusesse, kuna nende mängude puhul ei ole tegemist kõnealuste sündmustega, rajaneb ekslikul eeldusel.

183 Lisaks, kuigi vaidlusalune regulatsioon võib mõjutada hinda, mida UEFA saab EURO Ühendkuningriigis ülekandmise õiguste loovutamise eest, ei mõjuta see nende õiguste kaubanduslikku väärtust, sest esiteks ei kohusta see UEFA-t neid õigusi loovutama mis tahes tingimustel, ja teiseks kaitseb UEFA-t nende õiguste potentsiaalsete omandajate salajaste või ebaõiglaste kokkulepete eest nii ühenduse kui ka liikmesriigi konkurentsioigus. Sellest tuleneb, et komisjon ei teinud viga, leides et Ühendkuningriigi meetmed on proportsionaalsed.

184 Kuues väide tuleb seega tagasi lükata.

Seitsmes väide, mille kohaselt on rikutud proportsionaalsuse põhimõtet

– Poolte argumendid

185 UEFA väitel on komisjon rikkunud EÜ artiklis 5 nimetatud proportsionaalsuse põhimõtet, kuna ta kiitis heaks EURO kõikide mängude kandmise Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse, samas kui mängud, milles ei osale selle liikmesriigi rahvusvõistkond, ei vasta sellele kvalifikatsioonile.

186 Komisjon, keda toetavad menetlusse astujad, vaidleb UEFA sellekohastele väidetele vastu.

– Üldkohtu hinnang

¹⁸⁷ Tuleb meenutada, et üldistes huvides võetud meetmed, mis piiravad mõnd asutamislepinguga tagatud põhivabadust, peavad olema proportsionaalsed taotletava eesmärgiga (vt eespool punkt 46). Teisalt on käsitletava väite puhul tegemist samasuguse segiajamisega, nagu viienda väitega seoses tuvastatu (vt eespool punkt 151).

¹⁸⁸ Selles osas piisab kui märkida, et samadel põhjustel, mis on toodud eespool punktides 123–141, ja vastupidi sellele, mida väidab UEFA, võib EURO-t õiguspäraselt käsitleda üheainsa sündmusena, mis on Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtis, kuivõrd tavamänge ja selle liikmesriigi rahvusvõistkonna osavõtuta toimuvaid mänge puudutavad statistilised andmed kinnitavad vaidlustatud otsuse põhjendustes 6 ja 18 sisalduvat hinnangut, mitte ei lükka seda ümber.

¹⁸⁹ Seetõttu väide, mille kohaselt tavamängude ja Ühendkuningriigi rahvusvõistkonna osavõtuta toimuvate mängude kandmine selle liikmesriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse on ebaproportsionaalne tegevus, kuna need mängud ei vastu sellele kvalifikatsioonile, rajaneb ekslikul eeldusel.

¹⁹⁰ Seitsmes väide tuleb seega tagasi lükata.

Kaheksas väide, mille kohaselt on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet

– Poolte argumendid

¹⁹¹ UEFA väidab käsitusel oleva väite raames, et vaidlustatud otsus on aluseks teda kahtlustavale ebavõrdsele või diskrimineerivale kohtlemisele seoses EURO televisioonis ülekandmise õiguste müügiga. Vaidlustatud otsus ei viita objektiivsetele põhjustele, mis õigustaks EURO kõikide mängude kandmist Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse, samal ajal kui on teisi sündmusi, mis äratavad selles liikmesriigis ilmselgelt suuremat vastukaja, ilma et neid sellegipoolest nimetatud loendisse kantaks. Seega ei tegutsenud komisjon loogiliselt ja ratsionaalselt, nii et temapoolne võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine moonutab konkurentsi ja kahtustab ühisturu toimimist.

¹⁹² Komisjon, keda toetavad menetlusse astujad, vaidlustab selle väite põhjendatuse.

– Üldkohtu hinnang

¹⁹³ Esmalt tuleb märkida, et võrdse kohtlemise põhimõte keelab ühelt poolt, et sarnaseid olukordi koheldakse erinevalt ja teiselt poolt, et erinevaid olukordi koheldakse sarnaselt, välja arvatud juhul, kui niisugune kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (Euroopa Kohtu 27. jaanuari 2005. aasta otsus kohtuasjas C-422/02 P: Europe Chemi-Con (Deutschland) vs. nõukogu, EKL 2005, lk I-791, punkt 33).

- 194 Järgmiseks tuleb rõhutada, et direktiivi 89/552 artikli 3a lõige 1 ei pane liikmesriikidele kohustust koostada ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendit ega kohustust kanda sellesse loendisse – juhul, kui see on koostatud – teatavat sündmust isegi siis, kui sündmuse loendisse kandmine oleks õiguspärane. Asjaolu kõrval, et see säte märgib, et kõik liikmesriigid „võivad” võtta meetmeid, mis on suunatud selles sättes kirjeldatud eesmärkide saavutamisele, täpsustab see võimalusi, mis liikmesriikidel on asutamislepingu teatavatest normidest kõrvale kaldumiseks, näiteks normidest, mis reguleerivad teenuste osutamise vabadust. Samas ei saa seoses valikuga paljude konkreetsete, ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste vahel direktiivi 97/36 tähenduses liikmesriikidele ei otseselt ega kaudselt ette kirjutada, et nad peavad oma loendisse kandma muid sündmusi kui need, mida nad on ise valinud, või et nad peavad asutamislepingu normidest kõrvale kalduma suuremal määral, kui nad ise soovivad. Sellega seoses tuleb lisada, et kui komisjon hindab direktiivi 89/552 artikli 3a lõike 2 raames ühiskonna jaoks väga tähtsate sündmuste loendisse kantud sündmuste olemust, siis ta peab seda tegema lähtuvalt asjaomase sündmuse tunnustest, mitte lähtuvalt loendisse mittekanatud sündmuste tunnustest.
- 195 Juhul kui teatav sündmus on liikmesriigi ühiskonna jaoks väga tähtis, ei riku komisjon seetõttu õigusnormi, kui ta ei esita direktiivi 89/552 artikli 3a lõike 2 alusel teostatava kontrolli raames vastuväiteid vaadeldava sündmuse kandmisele asjaomase liikmesriigi koostatavasse loendisse põhjusel, et selles loendis pole sündmust, mis võib asjaomase ühiskonna jaoks olla veel tähtsam.
- 196 Seega, kui oletada, et on olemas teisi sündmusi direktiivi 97/36 põhjenduse 21 tähenduses, mis on Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks veel tähtsamad kui maailmameistrivõistlused, kuid mida ei ole riigiministri koostatud loendis, siis ei tulene sellest, et komisjon oleks rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet, nõustudes EURO kandmisega vaidlusalusesse loendisse.
- 197 Samuti on kohus juba otsustanud, et EURO-t võib õiguspäraselt pidada üheksainsaks, Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsaks sündmuseks, kuna statistilised

andmed selle võistluse niisuguste tavamängude kohta, milles ei osale selle liikmesriigi rahvusvõistkond, kinnitavad, mitte ei lükka ümber vaidlustatud otsuse põhjendustes 6 ja 18 esitatud hinnanguid (vt eespool punktid 123–141).

¹⁹⁸ Vastupidi UEFA väidetele ei tegutsenud komisjon seega praegusel juhul vastuoluliselt ja ebaratsionaalselt ning ei rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet.

¹⁹⁹ Kaheksas väide tuleb järelikult tagasi lükata.

UEFA taotlus menetlust korraldavate meetmete võtmiseks

²⁰⁰ UEFA esitatud väidete analüüsimisel väljakujundatud seisukohtade tagajärg on, et UEFA taotletud menetlust korraldavaid meetmeid (vt eespool punkt 19) ei ole vaja võtta.

²⁰¹ Selles osas tuleb märkida, nagu on juba leitud UEFA väidete analüüsi raames, et kõik argumendid, mille toetuseks UEFA soovib esitada tõendid, mis potentsiaalselt sisalduvad dokumentides, mille esitamist ta taotleb, ei saa kõigutada vaidlustatud otsuse seaduslikkust.

- 202 Neil asjaoludel tuleb nii menetlust korraldavate meetmete võtmise taotlus kui ka hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 203 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud UEFA kahjuks, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja mõista UEFA-lt.
- 204 Kodukorra artikli 87 lõike 4 alusel kannavad Belgia Kuningriik ja Ühendkuningriik ise oma kohtukulu

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (seitsmes koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista Union des associations européennes de football'ilt (UEFA) välja Euroopa Komisjoni kohtukulud ja jätta tema kohtukulud tema enda kanda.
3. Belgia Kuningriik ja Ühendkuningriik kannavad ise oma kohtukulud.

Forwood

Truchot

Schwarcz

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 17. veebruaril 2011 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Õiguslik raamistik	II - 281
Vaidluse taust ja vaidlustatud otsus	II - 284
Menetlus ja poolte nõuded	II - 290
Õiguslik käsitlus	II - 292
Vastuvõetavus	II - 292
Poolte argumendid	II - 292
Üldkohtu hinnang	II - 293
Põhiküsimus	II - 296
Teine väide, mis tuleneb põhjenduse puudumisest	II - 300
– Poolte argumendid	II - 300
– Üldkohtu hinnang	II - 302
Teine väide, mille kohaselt on rikutud direktiivi 89/552 artikli 3a lõiget 1	II - 306
– Poolte argumendid	II - 306
– Üldkohtu hinnang	II - 309
Kolmas väide, mille kohaselt on rikutud direktiivi 89/552 artikli 3a lõiget 2	II - 315
– Poolte argumendid	II - 315
– Üldkohtu hinnang	II - 319

Viies väide, mille kohaselt on rikutud asutamislepingu sätteid teenuste osutamise vabaduse kohta	II - 326
– Poolte argumendid	II - 326
– Üldkohtu hinnang	II - 328
Neljas väide, mille kohaselt on rikutud asutamislepingu konkurentsieeskirju	II - 330
– Poolte argumendid	II - 330
– Üldkohtu hinnang	II - 332
Kuues väide, mille kohaselt on rikutud UEFA omandiõigust	II - 336
– Poolte argumendid	II - 336
– Üldkohtu hinnang	II - 337
Seitsmes väide, mille kohaselt on rikutud proportsionaalsuse põhimõtet	II - 339
– Poolte argumendid	II - 339
– Üldkohtu hinnang	II - 340
Kaheksas väide, mille kohaselt on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet	II - 341
– Poolte argumendid	II - 341
– Üldkohtu hinnang	II - 341
UEFA taotlus menetlust korraldavate meetmete võtmiseks	II - 343
Kohtukulud	II - 344